

Ikt. sz.: KTB/83-3/2012.

KTB/41/2012. sz. ülés
(KTB/151/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Számvevőszéki és költségvetési bizottságának**
2012. szeptember 20-án, csütörtökön 9 óra 20 perckor
az Országház főemelet 64. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

* *A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

Az ülés megnyitása	7
A napirend elfogadása	7
A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, valamint a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa 2011. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat benyújtásának kezdeményezése	7
Az előterjesztő szóbeli kiegészítése.....	7
Észrevételek, megjegyzések	8
<i>Döntés a törvényjavaslat benyújtásáról</i>	10
A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat, valamint a végrehajtás ellenőrzéséről szóló számvevőszéki jelentés együttes tárgyalása	11
Az előterjesztők szóbeli kiegészítése	11
Kérdések	17
Domokos László válasza.....	17
Észrevételek, vélemények.....	18
Az előterjesztők reflexiói.....	27
<i>Döntés a törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságáról</i>	32
A munkahelyvédelmi akciótervben foglaltak megvalósítása érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslathoz benyújtott kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása	32
<i>A napirendi pont lezárása</i>	33
A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvényjavaslathoz benyújtott kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása	33
<i>A napirendi pont lezárása</i>	35
Az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslathoz benyújtott módosító javaslatok megvitatása	35
<i>A napirendi pont lezárása</i>	36
A Magyarország stabilitásáról szóló törvény módosításáról szóló törvényjavaslat zárószavazásának előkészítésére módosító javaslat benyújtásának kezdeményezése	36
<i>A napirendi pont lezárása</i>	37
A Magyarország 2013. évi központi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat zárószavazásának előkészítésére módosító javaslat benyújtásának kezdeményezése	37

<i>A napirendi pont lezárása.....</i>	<i>37</i>
Az ülés bezárása	38

Napirend:

1. A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, valamint a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa 2011. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (Bizottsági önálló indítvány benyújtásának kezdeményezése)
2. A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/8196. szám – általános vita első helyen kijelölt bizottságként), valamint a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetés végrehajtásának ellenőrzéséről szóló jelentés (J/8196/1. szám)
3. A munkahelyvédelmi akciótervbe foglaltak megvalósítása érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/7955. szám - kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása első helyen kijelölt bizottságként)
4. A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvényjavaslat (T/7954. szám - kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása első helyen kijelölt bizottságként)
5. Az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/8099. szám - módosító javaslatok megvitatása első helyen kijelölt bizottságként)
6. A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/7669. szám – zárószavazás előtti módosító javaslat benyújtásának kezdeményezése)
7. A Magyarország 2013. évi központi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/7677. szám – zárószavazás előtti módosító javaslat benyújtásának kezdeményezése)
8. Egyebek

Az ülés résztvevői:

A bizottság részéről megjelent:

Elnököl: **dr. Nyikos László** (Jobbik), a bizottság elnöke
dr. Puskás Imre (Fidesz), a bizottság alelnöke

Seszták Oszkár (KDNP), a bizottság alelnöke

Balázs József (Fidesz)

Balla György (Fidesz)

Ékes József (Fidesz)

Herman István Ervin (Fidesz)

Hoffman Pál (KDNP)

Dr. Szekeres Imre (MSZP)

Rozgonyi Ernő (Jobbik)

Vágó Gábor (LMP)

Pösze Lajos (független)

Helyettesítési megbízást adott:

Babák Mihály (Fidesz) dr. Puskás Imrének (Fidesz),

Dr. Bóka István (Fidesz) Balla Györgynek (Fidesz),

Font Sándor (Fidesz) Ékes Józsefnek (Fidesz),

Kara Ákos (Fidesz) Pösze Lajosnak (független),

Magyar Anna (Fidesz) Herman István Ervinnek (Fidesz),

Márton Attila (Fidesz) Seszták Oszkárnak (KDNP),

Dr. Nagy István (Fidesz) Balázs Józsefnek (Fidesz),

Szólláth Tibor Zoltán (Fidesz) Hoffman Pálnak (KDNP),

Boldvai László (MSZP) dr. Szekeres Imrének (MSZP)

Meghívottak részéről:
Hozzászólók:

Baross Gyula, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság igazgatóhelyettese
Dr. Báthory Zoltán, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság jogi munkatársa
Domokos László, az Állami Számvevőszék elnöke
Banai Péter Benő, a Nemzetgazdasági Minisztérium helyettes államtitkára
Dr. Balog Ádám, a Nemzetgazdasági Minisztérium helyettes államtitkára
Gordos József, a Nemzetgazdasági Minisztérium főosztályvezető-helyettese
Tavaszi Zsolt, a Nemzetgazdasági Minisztérium főosztályvezetője

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 20 perc)

Az ülés megnyitása

DR. NYIKOS LÁSZLÓ (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok, kedves képviselőtársaim. Bizottságunk mai ülését megnyitom. A jelenléti ív alapján megállapítható, hogy a helyettesítéseket is figyelembe véve határozatképes a bizottság.

A napirend elfogadása

A kiküldött meghívóban szereplő javaslatokhoz Hoffman Pál képviselőtársunk egy korrekciós igényt nyújtott be, amelyben azt kéri, hogy 6. és 7. napirendi ponttal egészüljön ki a mai étlapunk. Ezt a javaslatot kiosztották munkatársaim, tehát látható, hogy miről van szó. Az egyik a stabilitási törvényhez zárószavazás előtti módosító indítvány benyújtását kezdeményezi, a másik pedig a jövő évi költségvetést megalapozó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslathoz kezdeményez zárószavazás előtti módosító javaslat benyújtását. Ezzel egészítem ki a magam meghívójában szereplő napirendi ajánlásomat, és így együttesen kérdezem meg a tisztelt bizottságot arról, hogy ezt a napirendet elfogadja-e. Aki igen, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy a bizottság a kiegészített napirendet egyhangúlag elfogadta. *(Vágó Gábor jelzi, hogy ő nem.)* Tessék parancsolni! *(Jelzésre.)* Elnézést kérek, képviselő úr, nem figyeltem, máris figyelmetlen vagyok, köszönöm, hogy jelezte, a bizottság egy tartózkodás mellett a napirendet elfogadta. Vágó képviselő úr tartózkodott, örökítsük meg a jegyzőkönyvben a tartózkodását.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, valamint a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa 2011. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat benyújtásának kezdeményezése

Ezek után rátérhetünk az 1. napirendi pontunk megvitatására, ami a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, valamint a Médiatanács múlt évi költségvetésének végrehajtásáról szóló zárszámadási törvényjavaslatot illeti. Én inentől kezdve át fogom adni az ülés vezetését Puskás Imre alelnök úrnak, arra való tekintettel, hogy ehhez a napirendi ponthoz is meg még másokhoz is lesznek, remélem, érdemi észrevételeim, és ez a kettős szerepem ne legyen túlságosan kínos, ezért inkább azt kértem alelnök úrtól, és ő vállalta, hogy levezeti mai bizottsági ülésünket. Parancsoljon, alelnök úr!

(Az ülés vezetését dr. Puskás Imre (Fidesz), a bizottság alelnöke veszi át.)

DR. PUSKÁS IMRE (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök. Akkor inentől kezdve vezetem a mai bizottsági ülést, és ahogyan elnök úr jelezte, az 1. napirendi pont tárgyalását kezdjük meg, amelyhez meghívtuk a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság munkatársait, Baross Gyula igazgatóhelyettes urat, dr. Báthory Zoltán jogi munkatársat, Nagy Zsoltot, ha jelen van, szintén tisztelettel köszöntöm, és Madaras Bence urat. Akkor ezek szerint az asztalnál Baross Gyula úr és Madaras Bence úr foglal helyet. Először kérdezem az urakat, hogy az előterjesztéssel kapcsolatban, amennyiben kívánnak szóbeli kiegészítést tenni, megadom ennek lehetőségét. Tessék!

Az előterjesztő szóbeli kiegészítése

BAROSS GYULA (Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság): Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Alelnök Úr! Tisztelt Bizottság! Ez a költségvetési javaslat, amely önök

előtt fekszik, tulajdonképpen négy költségvetést tartalmaz. Ez a négy költségvetés a 2010. augusztus 11-től alakított új médiarendszerre vonatkozóan került megállapításra. Az akkori törvény a Nemzeti Hírközlési Hatóság utódként megalapította a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságot, az Országos Rádió és Televízió Testület utódjaként pedig a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsát. Ezek két külön költségvetéssel rendelkeznek, ugyanakkor az Országos Rádió és Televízió Testület gyakorlatának megfelelően a Médiatanács költségvetésén kívüli bevételekkel és kiadásokkal is rendelkezik, ez a médiapiacról érkező bevételeket tartalmazza. Ugyanakkor ez a 2010. augusztus 11-től hatályos törvény meghatározta, hogy a benyújtott költségvetési törvényjavaslat mellékleteként az alap költségvetését is be kell nyújtania a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságnak.

Ez a négy költségvetés tulajdonképpen 2010. december 6-án került elfogadásra a 2010. évi CXLVI. törvénnyel. A folyamatok teljes körű tisztázására szükséges leszögezni, hogy ezután a 2010. évi CLXXXV. törvény, az úgynevezett médiaszolgáltatásokról szóló törvény került elfogadásra a parlament által, és ez az akkor benyújtott négy költségvetés némi módosítását jelentette. A módosításnak az a lényege, hogy ez a törvény rendelkezett a jogelődök, tehát a Nemzeti Hírközlési Hatóság és az ORTT 2010. évi költségvetésében meglévő pénzmaradványok felhasználhatóságáról, ugyanakkor az alap, a mostani szóhasználatú Médiaszolgáltatást Támogató és Vagyonkezelő alap költségvetését is módosította ez a törvény egy 5. számú mellékletben, ahol tulajdonképpen megemelte mintegy 1 milliárd forinttal az alap előirányzatát.

Ez a változás került ilyen módon ebbe a költségvetési törvényjavaslatba, mind bevételi, mind kiadási oldalon. A négy költségvetés rövid ismertetését szeretném megejteni. A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság eredeti költségvetési bevételei mintegy 42 százalékkal túlteljesültek, ugyanakkor a kiadási összegekben jelentős megtakarítások keletkeztek. Ezek a megtakarítások pedig különböző formájú tartalékokban öltenek testet. A táblázatok alapján megállapítható, hogy a Médiatanács költségvetése a Médiatanács döntése alapján csak és kizárólag a tagok tiszteletdíjait, illetve a szakértői díjakat tartalmazza, tehát minden költséget a hivatal költségvetésében számol el. Ugyanakkor a pénzmaradványról is rendelkezik a törvény, hogy hogyan és milyen módon lehet felhasználni.

A mediaszolgáltatási díjak egy kedvező, 2011. évi változás következtében az eredetihez viszonyítva jelentősen túlteljesültek, ez szolgálta azt, hogy ezeknek a díjaknak jelentős hatásuk volt azokra a médiapiaci támogatásokra, pályázati díjakra, amelyeket 2011-ben a Médiatanács ki tudott ilyen módon használni. Az alap költségvetésével kapcsolatban pedig azt gondolom, hogy a céloknak megfelelően kerültek felhasználásra az előirányzatok.

Valamennyi költségvetést könyvvizsgálói záradékkal láttunk el, felkérte a menedzsment a költségvetések ellenőrzésére a függetlenített könyvvizsgálót, és a könyvvizsgálók záradék nélkül fogadták el a költségvetések végrehajtását. Kérem, hogy a bizottság vitassa meg és terjessze be a parlament elé a költségvetési törvényjavaslatot. Köszönöm.

Észrevételek, megjegyzések

ELNÖK: Köszönöm szépen, igazgatóhelyettes úr szóbeli kiegészítését. Tisztelt Bizottság! Kérdések következhetnek. *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben kérdést nem kíván megfogalmazni senki, akkor megnyitom a vitát. Ki kíván véleményt megfogalmazni. Megadom a szót elnök úrnak. Tessék!

DR. NYIKOS LÁSZLÓ (Jobbik): Köszönöm szépen. Baross igazgató úr nagyon korrekt szóbeli kiegészítést tett. Azt gondolom, hogy a médiahatóság, illetve a benyújtott négy költségvetés szakmai korrektsége kapcsán sem emelhető kifogás. Vannak azonban olyan

gondjaim, amelyek elsősorban az Országgyűlésre tartoznak, másodsorban szakmai kérdések, és semmiféle előrelépést nem látok ezen a téren. Ezért újra és újra el fogom mondani, amíg itt lehetőséget kapok erre. Két évvel ezelőtt találkoztam először ezzel az anomáliával, miszerint Magyarországon a Magyar Köztársaságnak, akkor még így hívtuk, nem egy állami költségvetése van, hanem legalább kettő. Volt, amikor több is volt. Ez a költségvetés nem egyesíti magában, nem tesz eleget annak az egyezményesen elfogadott költségvetési elvnek, amit Németországtól az Európai Unióig minden kultúrállamban vallanak, hogy tudniillik, az államnak egy költségvetés van, ebbe integrálja minden bevételét, és ebből finanszírozza minden kiadását. Korábban a társadalombiztosítási alapok lógtak ki ebből, de ezt már sikerült integrálni a központi költségvetésbe, de most itt van a korábbi ORTT, most Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságnak nevezett intézmény, ami ilyen értelemben kilóg az egységes állami költségvetés rendszeréből.

Ezt már több mint két évvel ezelőtt is fölvettem. Akkor mg reményt éreztem arra, hogy ez változni fog, hiszen itt nem kisebb személyiség, mint Babák képviselőtársam is úgy vélekedett, idézem őt: „Bizakodunk abban, hogy az állami költségvetésnek ez része lesz.” Mármint ez a bizonyos intézmény, amely, ugye, 64 milliárd körüli központi költségvetési támogatásban részesül. Igaz, hogy egyéb más bevételei is vannak, amire igazgató úr is utalt. Nos, sajnos ez a bizakodás nem volt megalapozott. Azóta megszületett az új médiatörvény, és ugyanúgy hagyta ezt a kérdést, mint ahogy korábban is ez szabályozva volt. Nevezetesen, hogy mind a zárszámadási törvényjavaslatot, mind a költségvetési törvényjavaslatot erre az intézményre vonatkozóan nem a kormány nyújtja be az egységes állami költségvetés keretei között, ahogy ez normális országokban van, hanem a bizottság, jobb híján ez a költségvetési bizottság, vagy a neki megfelelő szakmai bizottság nyújtja be, és a kormány úgymond előkelő idegenként ezzel a kérdéssel nem foglalkozik. Ez így maradt.

Ha lehet mondani, még rosszabb a helyzet, mint ezelőtt két évvel volt, ugyanis a korábbi médiatörvény legalább arról rendelkezett, mondott valamit, hogy a médiahatóság zárszámadását könyvvizsgálóval meg kell vizsgáltatni. Ez a hatályos törvény már erről sem rendelkezik. Tehát semmiféle szakmai ellenőrzésről a törvényalkotó nem gondoskodott. Én azt elismeréssel a menedzsment javára írom, hogy ennek a törvényi előírásnak hiányában is, a szakmai tisztesség jegyében megbíztak egy könyvvizsgáló céget azzal, hogy nézze meg a beszámoló szakmai korrektségét, hogy tudniillik ez a beszámoló megbízható és hű, valós képet ad-e a hatóság pénzügyi helyzetéről, vagyoni helyzetéről, és nincsenek-e benne lényeges hibák. Tehát a nemzetközi szakmai szabályok, standard-ek szerint ez a könyvvizsgáló cég megvizsgálta, a tanúsítványát be is adta.

Mégis mi ezzel a probléma? Az, kedves képviselőtársaim, hogy ebben az esetben ez egy nagyon fontos szakmai vélemény, ez azonban nem nevezhető külső ellenőrzésnek, nem nevezhető független ellenőrzésnek, hiszen megbízója maga az intézmény, amely beszámol. Másodszor ő fizeti a könyvvizsgálói díjat. Tehát a formállogika és a nemzetközi szabályok szerint a függetlenségnek az a két kritériuma hiányzik, ami szerint a könyvvizsgálót az intézménytől független szervezetnek kell megbízni, és annak is kell díjaznia. Én nem kételkedem a neves könyvvizsgáló cég szakmai véleményében, tehát egy percig nem vitatom, hogy ez a beszámoló szakmailag korrekt. Azonban ez az eljárás, ami még egyszer mondom, nem a médiahatóság menedzsmentjének hibája, hanem az Országgyűlés hibája, az Országgyűlés tudatos vagy nagyvonalú törvényhozásának hibája, hogy nem gondoskodott arról, hogy ezt a pénzügyi beszámolót egy, a menedzsmenttől, illetve a hatóságtól független szervezet vizsgálja meg.

Ez a szervezet létezik, úgy hívják, hogy Állami Számvevőszék. Ez az Országgyűlés pénzügyi ellenőrző szerve, az Országgyűlés nevében vizsgál. És ebben az esetben a Számvevőszék nem vizsgálta, nem is kell hogy vizsgálja, hozzáteszem, a Számvevőszékről szóló törvényben nincs ilyen kötelezettsége. Le lehetne ugyan vezetni a számvevőszéki

jogosítványokból, hogy mégis csak vizsgálja, hiszen általános hatáskörű ellenőrző szerv, tehát ha nagyon akarná, megnézhetné, de nem akarja. Ezért de jure a Számvevőszéket nem lehet elmarasztalni, hogy ezzel nem foglalkozott. Ezzel szemben nincs tehát a kezünkben egy olyan autentikus külső, független pénzügyi ellenőri hitelesítő záradék, ami azt mondaná nekünk, a bizottságnak, hogy minden rendben van, ezt be lehet nyújtani. Akkor sem támogatnám azt, hogy a bizottság nyújtsa ezt be, de én törvénytisztelő állampolgár vagyok, akkor is tisztelem és betartom a törvény betűit, ha a törvény rossz. Ez egy rossz törvényi szabályozás, de hatályban van, következésképpen ezt nekem is be kell tartani. Tehát én nem mondhatom azt képviselőként sem, a bizottság elnökeként sem mondhatom azt, hogy szegüljünk szembe a törvény előírásával, és ne nyújtsa be a bizottság ezt a törvényjavaslatot az elmondottak miatt.

Én tehát tudomásul veszem, elveim fenntartása mellett, hogy a bizottság nyújtsa ezt be, de van egy feltételem, és ennek elfogadását javasolnám a tisztelt bizottságnak. Ez pedig a következő. Az Országgyűlés kérje föl az Állami Számvevőszéket arra, hogy ezt a pénzügyi beszámolót szíveskedjék megnézni. És miután a számvevőszéki törvényben nincs ilyen feladata a Számvevőszéknek, ezért egy külön határozatot kellene erre hozni. Az Országgyűlés megteheti, hiszen saját pénzügyi ellenőrző szervéről van szó, hogy úgymond határozatban fölkéri vagy, csúnyább szóval, utasítja a Számvevőszéket arra, hogy ezt a pénzügyi beszámolót szíveskedjék megnézni, és a szakma elfogadott szabályai, standard-jei szerint adja ki a hitelesítő záradékot, és innentől kezdve a bizottság nyugodtan benyújthatja. Bár akkor sem elegáns, akkor is a kormánynak kéne benyújtani meggyőződésem szerint. Nem elegáns, de szerintem az már egy elfogadható kompromisszum.

Én tehát ezt javaslom a tisztelt bizottságnak, hogy nyújtson be egy országgyűlési határozati javaslatot, amelyben az Országgyűlés fölkéri a Számvevőszéket arra, hogy október közepéig végezze el ezt a vizsgálatot, tegyen róla jelentést, és ezek után a bizottság be tudja nyújtani a zárszámadási törvényjavaslatot. Időben nincs probléma, azt gondolom, hiszen szeptember második felébe léptünk, itt még bőven van arra idő, hogy a zárszámadást elfogadja az Országgyűlés vita után, illetve ezt követően majd a jövő évi költségvetését előterjessze a médiahatóságnak, ahol hasonló problémák lesznek. Én meghajtom a fejem az államháztartási törvény hatályos szabályozása előtt, szakmailag nem tartom jónak, de törvénytisztelő állampolgárként tudomásul kell vennem. Ezt a kompromisszumot javaslom a tisztelt bizottságnak, amit elmondtam, és akkor a kecske is, káposzta is alapon valahogy meg lehet oldani ezt az előterjesztést. Ennyit szerettem volna, köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További hozzászólási szándékot a bizottság részéről nem látok, viszont látom, hogy az előterjesztő szeretne reagálni, egyben a zárszót is elmondani. Tessék, megadom a szót.

DR. BÁTHORY ZOLTÁN (Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság): Köszönöm szépen a szót. Elnök úr felvetésére reagálva szeretném megjegyezni, hogy ha nem is a zárszámadási törvényünk kapcsán, de a Számvevőszék jelezte, hogy a közeljövőben a gazdálkodásunkat vizsgálni kívánja. Mi természetesen állunk rendelkezésre, részünkről ennek nincs semmilyen akadálya.

Döntés a törvényjavaslat benyújtásáról

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tekintettel arra, hogy majd a munkatársaink megfelelő formában értelmezik ezt az elnök úr által előterjesztett indítványt, természetesen erről megszavaztatom a bizottságot. Akkor először Nyikos László elnök úr indítványáról szavazunk. Ki az, aki ezt támogatja? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy ez 5 igen szavat.

Tartózkodás? A bizottság többsége tartózkodott. Ellenszavazat? Kettő. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy a bizottság többsége nem támogatta ezt az indítványt.

Akkor az eredeti javaslatról szavazunk, hogy a bizottság benyújtja-e a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, valamint a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa 2011. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslatokat a tisztelt Háznak. Aki ezt támogatja, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Tizenhat. Megállapítom, hogy a bizottság támogatja a törvényjavaslat benyújtását. Ha fontos, az ellenszavazatokat is megszámlolom! Kettő. Tartózkodás? Három.

A bizottság álláspontját Ékes József képviselő úr ismerteti. Köszönöm szépen, képviselő úr. Ezzel le is zárhatjuk az 1. napirendi pont tárgyalását.

A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat, valamint a végrehajtás ellenőrzéséről szóló számvevőszéki jelentés együttes tárgyalása

Arra kérem a bizottságot, miután értesültem róla, hogy az Állami Számvevőszék elnöke megérkezett, és néhány perce már a folyosón tartózkodik, hogy az 5. napirendi pontot vegyük előre, és így az Állami Számvevőszék elnökét sem várakoztatjuk meg, és súlyában is a legfontosabb napirendet tudjuk tárgyalni. Köszönöm szépen az uraknak a segítő részvételüket, jó munkát kívánunk.

Szavazzunk arról, hogy 2. napirendi pontként tárgyaljuk-e a zárszámadást! Aki ezzel egyetért, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag támogatta ezt a javaslatot. Elnök úr máris elfoglalhatja az előterjesztői széket. Tehát a bizottság 2. napirendi pontként a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat általános vitáját kezdi meg, valamint a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről szóló jelentést tárgyalja meg.

Tisztelettel köszöntöm a napirend tárgyalásánál Domokos László urat, az Állami Számvevőszék elnökét, Köszönöm szépen elnök úrnak, hogy programjait úgy alakította, hogy itt tud lenni a bizottság ülésén, és tisztelettel köszöntöm Banai Péter urat, a Nemzetgazdasági Minisztérium helyettes államtitkárát. Először helyettes államtitkár úrnak adom meg a lehetőséget, hogy szóbeli kiegészítést tegyen. Tessék, államtitkár úr!

Az előterjesztők szóbeli kiegészítése

BANAI PÉTER BENŐ (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! A 2011. évi költségvetés végrehajtása kapcsán engedjék meg, hogy röviden összefoglaljam a 2011. évi költségvetési folyamatokat. 2010 őszén, a 2011-es költségvetés tervezésekor, azt gondolom, az államháztartási politika mozgásteret szűk volt, ami a hiány csökkentését illeti. 2006 után az államháztartási deficit csökkenő pályára állt, igaz, 2010-ben jelentősen növekedett volna kormányzati beavatkozások nélkül, de a beavatkozások következtében már 2006-tól csökkent az államháztartás hiánya 2010-ben is, és 2011-ben a csökkenő tendenciát folytatva először készült egy olyan költségvetési törvényjavaslat, amely az európai uniós módszertan szerint 3 százalékos alatti deficitet irányzott elő, egészen pontosan 2,94 százalékos volt az eredetileg tervezett államháztartási hiány. A most benyújtott zárszámadási törvényjavaslat és annak indoklásai azt mutatják, hogy az eredetileg tervezett 2,94 százalékos hiányhoz képest az évközi, egyszeri, egyedi tételek nélkül az államháztartás európai uniós módszertan szerinti hiánya 2,43 százalékosra teljesült. Ugyanakkor ennek a hiánycélnak a teljesítését évközi érdemi intézkedésekkel tudta elérni a kormány, hiszen a makrogazdasági pálya a tervezetthez képest érdemben másképp, rosszabbul alakult.

Engedjék meg, hogy néhány szót elmondjak a makrogazdasági pályáról. Ami a növekedést illeti, a benyújtott törvényjavaslat 3 százalékos növekedéssel számolt. Ez még 2011 elején is reálisnak tűnt, hiszen, ha jól emlékszem, 2011 februárjában a Nemzeti Bank még 3,1 százalékos növekedést prognosztizált, ugyanakkor már látszottak az eurózóna kibontakozó vagy fennmaradó válságának jelei, amelyek döntő részben eredményezték azt, hogy a tényleges növekedési szám 2 százalék alatt, 1,6 százalékban teljesül. A fogyasztói árindex változása az eredetileg tervezett 3,5 százalékhoz képest magasabban alakult, 3,9 százalék lett, a beruházási hányad a GDP 17 százalék körül alakult. A fogyasztás kis mértékben emelkedett, 0,2 százalékos növekedést látunk 2011-ben. Ami, azt gondolom, negatív tétel vagy negatív folyamat, a bruttó állóeszköz-felhalmozás változása, itt 5,5 százalékos csökkenést láthatunk a korábbi évhez képest. Pozitívum viszont az, hogy az export jóval nagyobb mértékben növekedett, mint az import, az export 8,4 százalékkal, az import 6,3 százalékkal növekedett. Mindez a devizatartalékok bővülését eredményezte, a folyó fizetési mérleg 1,4 milliárd eurós többlettel zárt.

A makrogazdasági folyamatok tehát, azt gondolom, kettősek. Az exportdinamika jelentős maradt, a belső fogyasztás viszonylag szolidan alakult, a háztartások fogyasztása tehát stagnált, a beruházások mértéke csökkent. Mindez eredményezte összességében azt, hogy a növekedésünk is a tervezettnél alacsonyabban alakult. Mit jelent ezt az államháztartás számára? Értelemszerűen kevesebb bevételt. Ahogy említettem, a kormány célként tűzte ki azt, hogy a normál költségvetési folyamatokat kézben tartsa. Ez a normál kiadások teljesítésére és a bevételek beszedésére vonatkozik. Ha a tisztelt bizottság megengedi, kitérek majd a nem normál, egyszeri tételekre is. Tehát ami a normál költségvetési folyamatokat illeti, a kormány két alkalommal avatkozott be, illetőleg tett javaslatot a költségvetési törvény módosítására, amit aztán az Országgyűlés el is fogadott.

Az első érdemi beavatkozás egy februári kormányhatározat volt, amelyben mintegy 250 milliárd forintnyi úgynevezett stabilitási tartalékot képzett a kormány. Ennek nagy része zárolást jelentett 187 milliárd forint összegben a kormány irányítása alá tartozó szervezeteknél. Ez a februári takarékosági lépés később a költségvetési előirányzatok csökkentésére változott, illetőleg a befizetési kötelezettségek előírására. Ebben a 250 milliárd forintos stabilitási tartalékban, ahogy említettem, döntő részben a kormány irányítása alá tartozó szervezeteknél történt kiadáscsökkentés, illetőleg pluszbefizetés elrendelése, 187 milliárd volt az említett zárolás, ezen kívül volt a pluszbefizetések előírása, az elkülönített állami pénzalapoknál egyenlegjavítás. A kormány irányításától független szervezetek esetében pedig törvénymódosítás révén az úgynevezett alkotmányos fejezeteknél 7,7 milliárd forint, a médiakiadásoknál pedig 5 milliárd egyenlegjavításra került sor. Ezen kívül az év folyamán, szeptemberben további mintegy 100 milliárd forintos beavatkozásra került sor, részben kiadási, részben bevételi oldalon, körülbelül fele-fele arányban érintette az intézkedések összege a két oldalt. Ezekkel az intézkedésekkel sikerült tehát a normál költségvetési folyamatokat kézben tartani, és az említett, jóval 3 százalék alatti hiányt elérni.

Voltak azonban egyedi, egyszeri tételek, amelyek az európai uniós módszertan szerinti hiányt is befolyásolták. Az egyik jelentős tétel nyugdíjpénztári rendszer átalakítása. 2011-ben megnyílt a lehetőség arra, hogy mintegy 3 millió kötelező magán-nyugdíjpénztári tag válassza az állami rendszerbe való visszalépést, a visszalépők aránya jóval meghaladta az előzetes várakozásokat, ebből fakadóan a visszalépők teljes vagyona az európai uniós módszertan szerinti államháztartási bevétel részét képezte. Döntően ez eredményezte azt, hogy a 2011-es államháztartási egyenlegmutató nem is deficit, hanem szufficit volt, vagyis 4,3 százalékos pluszt látunk az Eurostat honlapján, ha megnézzük a magyarországi egyenlegadatokat 2011-re. Ez a jelentős plusztétel tehát mindenképpen, intézkedések nélkül is szufficitbe vitte volna át a költségvetést.

A második ilyen jelentős tétel volt a MOL-részvények megvásárlása, 498,3 milliárd forint értékben került sor a részvények visszavásárlására. Ez a költségvetés módosítását tette szükségessé, ugyanakkor az európai uniós módszertan szerint eszközcsere valósult meg, készpénzért részvényt kapott az állam, ezért ezt a tételt nem kellett kiadásként és így hiányként elszámolni.

A harmadik jelentős, egyedi, egyszeri évközi tétel az adósságkonszolidáció volt. Ugye, a közfeladatok változásával összhangban az önkormányzatoktól az államhoz történő átcsoportosítás részeként a megyei önkormányzatok intézményei átkerültek az államhoz, ezzel együtt az adósság is. Ez szintén a költségvetési törvény módosítását tette szükségessé, 196 milliárd forintnyi adósság került átvállalásra. Ez az uniós módszertan szerint szintén nem befolyásolta az egyenleget, hiszen az állam különböző alrendszerei közötti pénzmozgásról volt szó. Volt még egy adósságkonszolidációs tétel, értelemszerűen a költségvetési módosításával, a MÁV-tól 50 milliárd forint összegű adósság átvállalására került sor. Ez a tétel már az európai uniós módszertan szerinti egyenlegmutatót érintette, tehát önmagában a hiányt növelte.

A negyedik jelentős egyedi, egyszeri tétel 2011-ben a Fejlesztési Bank feltőkésítése volt. A költségvetési törvény módosításával 120 milliárd forint tőkejuttatásra került sor, ezen kívül a rendkívüli kormányzati intézkedések előirányzatból további 10 milliárd. Ez részben a korábbi időszakban felhalmozott veszteségeket szolgálta bő 40 milliárd forintos összegben, a tőkejuttatás másik célja pedig a lanyhuló hitelezési aktivitás ellensúlyozása volt, ami értelemszerűen tőkejuttatással valósulhatott meg.

A következő egyszeri tétel, amely befolyásolta a 2011-es folyamatokat, a devizahitelek megmentése érdekében tett lépések részeként a végtörlesztés intézménye és az ebből fakadó banki veszteségek 30 százalékának állam által való megtérítése volt. Ez a 2011-es európai uniós módszertan szerinti egyenleget 52 milliárd forinttal rontotta. Itt arról van szó, hogy egy meghatározott árfolyamon a devizahitelek végtörleszthettek, és az ebből fakadó banki veszteség 30 százaléka került megtérítésre. Az az óriási nyomás, ami a devizahiteleken volt, jelentős részben csökkent, és azt gondolom, ennek hosszabb távon makrogazdasági hatásai is lehetnek, hiszen az esetleges negatív árfolyamváltozások miatt a vásárlóerő nem megy el a devizahitelek törlesztésére, és így a belső fogyasztást, illetőleg a megtakarítást bővítheti.

Végül az utolsó nagy egyedi, egyszeri tétel, amiről szót kell ejtenem, az Európai Bíróság úgynevezett negatív áfa-ítélete miatti kifizetés. A korábbi hazai szabályozás azt tartalmazta, hogy azon cégek, amelyek a szállítókik számára nem fizették ki a számla összegét, és így a számla áfarészét sem, nem igényelheték vissza az adóhatóságtól az egyébként visszaigényelhető áfát, hiszen maga a szervezet sem fizette ki, ezért az államtól, a NAV-tól sem kapta meg. Ezt a rendszert minősítette az Európai Bíróság az európai joggal összhangban nem lévőnek, ezért került sor a jogszabály módosítására, és így a változások által ki nem fizetett számlák áfarészének megtérítésére. Ez mintegy 200 milliárd forintot meghaladó tétel volt. Ezek az egyedi, egyszeri tételek befolyásolták tehát az európai uniós módszertan szerinti hiányt, és eredményezték a költségvetés érdemi módosítását. A teljes költségvetés összességében így, ahogy említettem, 4,3 százalékos szufficitet mutatott uniós módszertan szerint, egyszeri tételek nélkül 2,43 százalékos volt az egyenleg, a pénzforgalmi folyamatokat pedig, azt gondolom, a tisztelt bizottság előtt lévő zárszámadás tételesen tartalmazza.

Végül engedjék meg, hogy két lényegi elemet kiemeljek a 2011. évi gazdálkodás folyamataiból. Az egyik, hogy mindezen ismertett lépések eredményeként az államadósság csökkent 2011-ben. Azt gondolom, ez azért rendkívül fontos, mert itt trendfordulót láthatunk az európai folyamatokkal összehasonlítva, hiszen a legtöbb ország esetében az államadósság éppen a válság miatt növekedett. Magyarországon ugyan, mondhatni, szolidabb mértékben, de a 2010. évi 81,4 százalékos GDP-arányos államadósság-ráta 80,6 százalékra csökkent.

Hangsúlyozom, ez a csökkenés jóval nagyobb lett volna, ha 2011 végén nem olyan gyenge a forint, 2011. december végén 311,13 forint/euró árfolyammal került átváltásra az államadósság közel 50 százalékát kitevő adósság. Ha a forint erősebb lett volna, akkor a statisztikákba nem az említett 80,6 százalékos mutató, hanem annál jóval kisebb szám került volna be, változatlan árfolyam esetén 77 százalék alatti. Végül a második tényező, ami a 2011-es gazdálkodási folyamatokat ugyan kis mértékben befolyásolta, de azt gondolom, az államháztartási gazdálkodás 2012-es, 2013-as és későbbi éveire meghatározó jelentőségű, a Széll Kálmán-terv, amely 2011 márciusában került ismertetésre, és amelynek például a táppénzt érintő változásai már 2011-ben is érvényesültek, de döntően 2012-ben és a későbbi években fejt ki a hatását.

Még egy utolsó mondatot engedjenek meg. Azt gondolom természetesen, hogy tökéletes államháztartási gazdálkodás nincs, amire az ÁSZ is rámutat, de bízom benne, hogy nemcsak a számszaki kérdéseket illetően láthatunk a normál folyamatokban egy tervezetthez képest kézben tartott költségvetést, hanem a források felhasználása is javult, és az Állami Számvevőszék, illetőleg más ellenőrzési szervezetek javaslatára a kormány nyitott, hogy javítsa, és kötelessége, hogy javítsa a későbbi években a végrehajtás során feltárt esetleges hiányosságokat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen Banai Péter helyettes államtitkár úr szóbeli kiegészítését. Megadom a szót Domokos László úrnak, az Állami Számvevőszék elnökének.

DOMOKOS LÁSZLÓ, az Állami Számvevőszék elnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Államtitkár Úr! Az Állami Számvevőszék törvényi kötelezettségének megfelelően ellenőrizte a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetése végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot, az ÁSZ értékelte annak megbízhatóságát, valamint azt, hogy a költségvetési törvény végrehajtása törvényesen és szabályszerűen valósult-e meg. A 2011. évi zárszámadás ellenőrzése lefedte a központi költségvetés bevételi főösszegének 96 százalékát, illetve a kiadási főösszeg 91 százalékát. A lefedettség mindkét viszonylatban nőtt 2010-hez képest, az idén 81 intézménynél végzett az ÁSZ helyszíni ellenőrzést, ami több mint duplája az egy évvel ezelőttinek. A számvevők 76 költségvetési beszámolót minősítettek, valamint a költségvetés közvetlen kiadási és bevételi előirányzatait.

A bevételek oldaláról talán néhány kiegészítést tennék, bár ezekről államtitkár úr elég részletesen szólt, ezért inkább csak azt mondanám, ami az értékeléshez még hozzákapcsolható. Az adók és adó jellegű bevételek előirányzatai összességében alulteljesültek, idetartozik a társasági adó, a hitelintézeti járulék, az általános forgalmi adó, a jövedéki adó és az illetékbevétel. Az ÁSZ szerint ugyanakkor kedvező fordulat a korábbi évekhez képest, hogy a NAV által kezelt hátralékállomány hosszú évek növekedése után megfordult, trendforduló van, és 3,9 százalékkal csökkent. 2011 végén még így is 2268,2 milliárd forint volt.

Néhány további kiemelendő tétel közül az uniós pénzekről beszélnek, amely a zárszámadás egyik kritikus területe. A 2011-es költségvetésben 913 milliárd forint európai uniós forrás jelent meg, míg az Európai Unió költségvetéséhez történő hozzájárulás 233 milliárd forint volt, vagyis az egyenleg a költségvetés szintjén pozitív továbbra is. Az Állami Számvevőszék ugyanakkor felhívja a figyelmet arra, hogy a 2007-2013-as időszak uniós operatív programjaira 2007-től 2011 végéig teljesített összeg kötelezettségvállalás elmaradt az időarányostól, így a Magyarország számára rendelkezésre álló, azon az árfolyamon, amelyen ma elszámolható, 8209,3 milliárd forintos összegű keret 66 százalékára történt kötelezettségvállalás 2011 végéig, ugyanakkor a kifizetés a teljes keret 28,3 százalékára történt. Ezért felhívjuk a figyelmet a jelentésben is, hogy az operatív programok esetében magas a forrásvesztés kockázata.

Egy ismétlődő, látszólag nem jelentős, ezért kiemelendő problémát is megállapított az Állami Számvevőszék, hogy a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalék átcsoportosítása több esetben nem volt összhangban a jogszabályban foglaltakkal, ugyanis ezekkel a fejezetek olyan többletforrásigényét elégítették ki, amely előre valószínűsíthető, tervezhető volt. Körültekintőbb tervezéssel, a zárolások előrelátó meghatározásával tehát a tartalékok jogszabálytól eltérő felhasználása elkerülhető lett volna.

Szeretném kiemelni egy új elemét a zárszámadásunknak. Azt azért látni kell, hogy a folyamatos 3 százalékos hiánycél érdekében 2011 márciusában meghirdetett Széll Kálmán-terv értékelését beemeltük a zárszámadás értékelésébe, annak ellenére, hogy majd többnyire 2012-ben érzékelhetők mérhetően a hatásai, de szerintem fontos, hogy a zárszámadásban az ebben az időszakban elindult folyamatra kitérjünk. Ezért néhány tény szeretnék itt kiemelni, amelyeket a jelentésünk is tartalmaz. A Széll Kálmán-terv alapján végrehajtott intézkedések döntő többségének költségvetési hatása 2012-ben várható, viszont már 2011-ben is voltak intézkedések, amelyek következtében a táppénzkiadások csökkentése címen tervezett 3 milliárd forint megtakarítás helyett ennél lényegesen több, 14 milliárd forint realizálódott. A rokkantsághoz és az egészségkárosodáshoz kapcsolódó ellátások átalakítása miatt várt 12 milliárd forintos megtakarítás 2011-ben azonban csak 2,2 milliárd forintra teljesült.

A 2012. január 1-ig határidős 20 programból 14-et teljeskörűen, 3-at részben végrehajtottak. 2011. december 31-i vagy azt követő határidőkhöz kapcsolódó programokat előkészítették. Az új fenntartható nyugdíjrendszer kialakítása érdekében 2011-ben számos intézkedés történt, ezek hatása viszont 2012-től érvényesül. Ebből a szempontból legfontosabb a profiltisztítás megalapozása, amelynek lényege az volt, hogy a Nyugdíjbiztosítási Alap költségvetéséből 2012. január 1-től csak a korhatár feletti ellátások finanszírozása történik, az ezen a körön kívüli ellátások átalakultak, és finanszírozásuk az Egészségbiztosítási Alapból, illetve a Nemzeti Család- és szociálpolitikai Alapból történik. A határidőcsúszásokkal érintett súlyponti területek közé tartozott a rokkantsági nyugdíjak rendszerének felülvizsgálata, a közösségi közlekedés átalakítására vonatkozó intézkedések megtétele.

Térjünk át a beszámolóok színvonalára, amelyben a nemzetgazdasági elszámolások kiadási és bevételi előirányzatainak teljesítési adatait alapvetően megbízhatónak minősíthetjük. Kivételt a Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek és kiadások, valamint a lakástámogatások képeznek, ezeket az Állami Számvevőszék korlátozott minősítéssel látta el. Az ellenőrzött költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok beszámolóit két kivétellel elfogadhatónak találta az Állami Számvevőszék. Ez a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség és az uniós fejlesztések fejezeti kezelésű előirányzatai. Mindez azt jelenti, hogy a beszámolóok színvonala jelentős javulást mutat, hiszen míg 2009-ben 3, 2010-ben 2 elutasító minősítést adott az Állami Számvevőszék, ezek száma 2011-re egy darabra csökkent. A korlátozott minősítések száma 2009-ben és 2010-ben 10-10 volt, ehhez képest a 2011. évi beszámolóok között csak egy kapott ilyen minősítést.

A beszámolóok minősítését figyelemfelhívó megjegyzéssel egészítették ki a számvevők 11 költségvetési szerv esetében, amit már meg is kaptak a miniszterek, illetve az ellenőrzött intézmények tőlem. Az elutasító véleményt az idén az uniós fejlesztési fejezeti kezelésű előirányzatainak 2011. felhasználásáról készülő összesített beszámolóra adta az Állami Számvevőszék. A megállapított hibák a számvitel területén, valamint a számvitelt támogató informatikai rendszerekkel kapcsolatos belső kontrollok nem megfelelő működésére vezethetők vissza. Korlátozó záradékkal a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség 2011. évi beszámolóját látta el a Számvevőszék. Itt kell kiemelnem azt, hogy ezen vizsgálatnak még egy újdonsága volt a lefedettség szélesítésére vonatkozó törekvés és a darabszám növelése mellett. Ugyanazokkal a számvevőkkel két önálló, nagy terjedelmű, ebben a jelentésben is

felhasznált, a múlt héten megjelent jelentéssel egészítettük ki vizsgálatunkat, egyrészt a tervezés színvonalával kapcsolatban, illetve tételesen végigvettük azokat az évközi módosításokat, amelyek nagy jelentőségük voltak. Erről önálló jelentést jelentetett meg a Számvevőszék.

A másik a belső kontrollokkal kapcsolatos vizsgálatunk, amely 2002 óta minden évben állandó eleme a zárszámadási munkának. Itt is megjelenik a minősítésben természetesen, de önálló jelentéssel is felhívtuk figyelmet a változtatásokra, hogy a belső kontrollok tekintetében egyrészt a válság, másrészt pedig a jogszabályi változások jelentős átalakítása miatt mennyire álltak át erre a költségvetési szervek. Erről próbáltunk képet adni, kritikát megfogalmazni, egyúttal a javítását is előirányozni. Ebben jó tapasztalataink vannak, mert az alapvető hozzáállás az, hogy a közpénzekkel való elszámoltathatóság alapfeltétele, hogy a belső kontrollrendszerek az intézményekben rendszerszerűen működjenek. Ezért ez külön fókuszot kapott. További hét olyan területet ellenőriztünk, amelyekre szintén önálló jelentésekben fogunk kitérni, ezek folyamatosan jelennek meg, egy részük már megjelent, egy részük a későbbiekben. Ezekbe szintén bedolgozásra került az intézmények minősítése. Itt azért érdemes a megváltozott munkaképességűek egész csoportját, vagy a nemzeti parkokat, vagy az agrártárca oktatási intézményi hálózatát kiemelni, és más tárcák egy-egy intézménye is görcső alá került, úgy gondolom, ezzel teljesebbé, tartalmasabbá próbáltuk tenni a jelentést.

Most pedig a javaslatokra térnek át, amit ezekből talán érdemes kiemelni. A 2011-es költségvetés végrehajtásának ellenőrzése kapcsán az Állami Számvevőszék végül is összesen hat javaslatot fogalmazott meg. Az államháztartásért felelős miniszternek a Számvevőszék javasolta a fejezetek évközi többletigényének és a költségvetési tartalék felhasználásának összehangolását. Az állami vagyonnal kapcsolatban a vidékfejlesztési miniszternek szóló javaslat a Nemzeti Földalap szerződés-nyilvántartási rendszerének kialakítását célozza meg. Az európai uniós források felhasználásával kapcsolatban Nemzeti Fejlesztési Ügynökség elnökének megfogalmazott lényege, hogy a jogszabályi előírásokkal összhangban a fejezet valamennyi fejezeti kezelésű előirányzatáról egyetlen főkönyvi kivonattal és leltárral szabályszerűen alátámasztott készítsen, úgy, mint bármelyik más hasonló intézmény, a törvényi köteleknek megfelelően.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnökének az adóbeszedéssel kapcsolatos két javaslat az informatikai alkalmazások biztonsági szintjének meghatározására, illetve az adóhátralékok behajthatatlanná nyilvánítása belső kontrolljának megfelelő kialakítására vonatkozik. Hiszen látjuk, hogy a kormánynak kiemelt célja az adóhatékonyság növelése, márpedig az ellenőrzések is megállapították, hogy vannak hiányosságok, amelyek gyengítik a jelenlegi adóhatékonyság javítását. A nemzetgazdasági miniszternek címzett, ugyancsak az adóvételekhez kapcsolódó javaslatunk pedig az eljárási illetékek mértékének és beszedési költségének összhangba hozására irányult. Itt aránytalanul magas ráfordítások vannak a beszedéshez képest. Ez egy üzemgazdasági természetű javaslatunk.

Röviden ezt szerettem volna kiemelni. Talán annyi még zárásképpen, hogy törekedtünk egy lényeges tartalmi változtatásra, hogy olvashatóbbá tegyük a jelentést. Leszűkítettük 120 oldalra a tavalyi, csaknem 360 oldalt meghaladó jelentésünket, amelyhez kapcsolódott egy 400 oldalas melléklet. Most csak 80 oldal van mellékelve. Úgy gondolom, sokkal áttekinthetőbb, lényegre törőbb, közérthetőbb jelentéssel próbáltunk jelentkezni. Tudom, hogy ennek ellenére elég nehéz olvasmány, de itt, a szakbizottság előtt szerettem volna kiemelni a törekvést, mert informatív és fontos, ugyanakkor nem szeretünk volna kihagyni semmilyen lényeges dolgot. Egyébként itt állnak rendelkezésre kollégáim, hogy ha szükség lesz rá, segíteni fognak a válaszadásban. Köszönöm szépen a figyelmüket.

Kérdések

ELNÖK: Köszönöm szépen elnök úrnak is a szóbeli előterjesztését. Ahogyan már erről szolt is, a kérdések következhetnek. Tisztelt Bizottság! Ki az, aki kérdést kíván intézni az előadókhoz? Igen, megadom a szót Nyikos László elnök úrnak.

DR. NYIKOS LÁSZLÓ (Jobbik): Köszönöm szépen. Domokos elnök úrhoz van három kérdésem. Az egyik részben a szóbeli kiegészítésével is kapcsolatos meg a jelentésben lévő információkkal is kapcsolatos. Elnök úr azt írja jelentésében, idézem szó szerint a 16. oldalon: "A feltárt hibák a zárszámadás megbízhatóságát nem befolyásolták." Kérem, hogy értelmezze ezt a kijelentő mondatot, a feltárt hibák a zárszámadás megbízhatóságát nem befolyásolták. Ez az első kérdésem vagy kérésem.

A másik, amit szintén említett szóbeli kiegészítésében, hogy ez a lefedettség kifejezést nagyon szereti a Számvevőszék használni, nem baj, ha használja, bár a nemzetközi standard-ek ilyen nem használnak, de ezzel semmi gond nincsen. Végül is mi értendő ez alatt, hogy lefedettség? Amit lefednek, úgymond, annak az ellenőrzésnek mi a szakmai tartalma? Mit állapítanak meg, amikor lefednek egy réteget vagy egy halmazt az államháztartáson belül?

Végül a harmadik kérdésem. Említette elnök úr, hogy több, 76 beszámolót minősítettek úgymond, és ezek között számos elutasító minősítés, illetve korlátozó záradék született. Mit kíván a Számvevőszék tenni azokkal az intézményi beszámolókkal, amelyeknek a megbízhatóságát elutasította, tehát nem tekintette hitelesnek, illetve korlátozó záradékot adott? Vagyis ott gondok vannak, ezekkel a gondokkal mit kíván tenni a Számvevőszék? Köszönöm szépen.

Domokos László válasza

ELNÖK: Köszönöm szépen. További kérdés? (*Nincs jelentkező.*) Jelentkezőt nem látok, akkor megadom elnök úrnak a válaszadás lehetőségét. Tessék!

DOMOKOS LÁSZLÓ, az Állami Számvevőszék elnöke: Kezdjük hátulról talán. A beszámolókról elmondtam, hogy a korábbi évekhez képest jóval kevesebb az elutasítás, korlátozó záradék, nagyságrendben, darabszámban kevesebb. Ezekhez kapcsolódóan tényszerűen idéztem, hogy a korlátozó nyilatkozatunk az NFÜ-höz kapcsolódott, az elutasítás az uniós fejezeti kezeléssel előirányzathoz, a többiek esetében számosságát tekintve mindenféleképpen kevesebb az ilyen megállapítás.

Mi a helyzet akkor, ha valóban megállapítást tesz a Számvevőszék? 2011. július 1-től egy sokkal határozottabb helyzet van, mint korábban, hiszen korábban egy utóellenőrzés történt csupán, hiszen nem is voltak kötelezve az ellenőrzöttek arra, hogy egyáltalán válaszoljanak, mit kívánnak tenni, vagy tesznek-e bármit is. Ehhez képest az új törvényi keretek között 30 napon belül kell válaszolniuk, és erről értékelést ad ki a Számvevőszék, amelynek aztán az elnöke írja alá, ha elfogadja. Ha nem fogadja el, további eljárás alá kerül, és reményeink szerint akkor mégis megtörténik. Ennek tapasztalatait nem tudom most megosztani, hiszen miután augusztus 31-én jelent meg ez a jelentés, a határidő még nem járt le. Azt tudom mondani, hogy egyrészt van hat javaslatunk, ezen túl 11 figyelemfelhívó levél, amelynek ugyanúgy 30 napon belüli a határideje. Ez egy új jogintézménye a Számvevőszéknek, ugyanolyan intézkedési, illetve tájékoztatási kötelezettség tartozik hozzá. Természetesen a következő évben, amikor újból a zárszámadás kapcsán ellenőrzünk, akkor ennek utóellenőrzésére is mód nyílik.

A lefedettség tekintetében azt próbáljuk bemutatni, hogy melyek azok a költségvetési bevételi és kiadási összegek, amelyekre kiterjedt az ellenőrzés vagy mintavételes vagy tételes, tehát ilyen értelemben a Számvevőszék ellenőrzésének látókörében volt. A

megbízhatóság pedig az előzetesen meghirdetett módszertan szerinti hibahatárokon belüliséget tolerálja, erre alapul, hogy nem befolyásolták a megbízhatóságot, természetesen az egyes konkrét intézmények esetében igen, de az egész költségvetés tekintetében nem. Köszönöm a figyelmet.

Észrevételek, vélemények

ELNÖK: Köszönöm szépen elnök úr válaszát. Akkor megnyitom a vitát. Ki az, aki véleményt kíván megfogalmazni? Megadom a szót Szekeres Imre képviselő úrnak.

DR. SZEKERES IMRE (MSZP): Köszönöm szépen a szót. A zárszámadás során általában az a helyes eljárás, hogy mind a parlamenti kormánypártok, mind az ellenzéki pártok azt megvitatják és elfogadják. Hiszen itt nincs másról szó, mint egy olyan jelentésről, amely már megtörtént dolgokat tartalmaz. Külön magyarázatra szorul azonban az, ha egy párt, mint ahogy a Magyar Szocialista Párt nevében ma szeretném elmondani, nem tartja elfogadhatónak a zárszámadást. Alapesetben ugyanis, és már számos alkalommal ellenzéki politikai pártként megszavaztuk a zárszámadást, de most ezt nem tartjuk lehetségesnek. Nem csupán azért, ami a jelentésben van, és amit nagyon korrektül mind az elnök úr, mind az államtitkár úr a szóbeli kiegészítésében is kiemelt, azok miatt a tények miatt, hanem azok miatt az áthúzódó hatások miatt is, amivel ma szembesül a magyar gazdaság. Tegnap hozta a kormány nyilvánosságra azt, hogy nem tartható a 2012-es növekedés, szeptemberben eljutott oda a kormány, hogy belátja, hogy ez megalapozatlan volt. Ma került nyilvánosságra, hogy a kormány megtette a javaslatait az IMF-nek a hitelfelvételi tárgyalásokhoz szükséges gazdasági programról.

Mindezek alapján, azt gondolom, hogy egy teljesen új helyzet van, és ennek a 2011-es zárszámadás kapcsán is van következménye. Az új helyzet egyébként csak úgy oldható fel, ha a kormány egy alapjaiban új költségvetést készít és terjeszt a Magyar Országgyűlés elé. Az a 2011-ről szóló beszámoló, amit én az egyik oknak tartok, ami miatt egyébként új költségvetés kell, döntően azért fontos, mert világosan bemutatja, hogy a 2011-re a kormány által előkészített és önök által megszavazott költségvetés eleve rosszul tervezett volt. Itt már a mai bizottsági ülésen is az államtitkár úr egyébként nagyon korrektül elmondta, hogy már februárban rendkívüli intézkedéseket kellett tenni. Ő ugyan ezt a külső okokra hivatkozva tette meg, de hát, aki emlékszik az akkori vitára, az tudja, hogy igen erős belső okok indukálták ezt a lépést és a későbbi módosításokat is. Végül már a 2011-es folyamatok után 2012-re, és itt kapcsolódik össze a két ügy, eljutott oda a kormány, hogy maga lépett és kérte az IMF segítségét, mert nem volt elegendő az addig megtett lépések sora annak elkerüléséhez, hogy a magyar papírokat ne a befektetésre nem ajánlott kategóriába sorolják, ne minősítsék le a magyar gazdaságot, Magyarországot.

Ez egy elhibázott 2011-es költségvetés, amelynél nem állja meg a helyét önmagában az az érvelés, hogy külső okok miatt nem volt tartható, nem állja meg a helyét az az érvelés, hogy az európai gazdasági válság miatt fordult recesszióba a magyar gazdaság, egyszerűen a tények miatt. Ha valaki megnézi ugyanennek az időszaknak az adatait, még 2012 adatait is hozzávéve, Németországban komoly növekedés van, ami számunkra meghatározó. Ha valaki megnézi a régiók adatait is, Lengyelországban dinamikusan nő a gazdaság, Szlovákiában, a balti államokban, sőt, még Romániában is. Nem igaz tehát az a feltételezés vagy az a kiinduló pont, hogy csak külső okok miatt nem volt tartható a 2011-es költségvetés, és fordult recesszióba a magyar gazdaság. Szeretném jelezni, hogy egy olyan különös jelentőségű pont van, és egyébként erről a zárszámadásban korrektül a számok meg is jelennek, a beruházások alakulása, ami nagyon-nagyon erőteljesen húzza alá, hogy egy elhibázott gazdaságpolitikáról van szó. Ugyanabban az időszakban, ugyanazokban a régiókban, a minket körülvevő

országokban a beruházási ráta nőtt. Magyarországon 2011-ben, önök írják le, 5 százalékkal csökkent. Hozzá szeretném tenni, a tegnapi nyilatkozat alapján egyértelmű, hogy 2012-ben pedig további 7 százalékkal csökken. Tehát nem állja meg a helyét az az érvelés, hogy ez külső okokra vezethető vissza. És nem a politikai viták színvonalán szeretném ezt tartani, hanem egyszerűen a számok szintjén. Itt egy ellentétes irányú folyamat zajlik le, mint amilyen folyamatok zajlanak a minket körülvevő országokban, és zajlott le 2011-ben. Ez a folyamat vezetett oda, hogy befektetésre nem ajánlott országgá vált Magyarország, ez a folyamat vezetett oda, hogy a világ 8. legkockázatosabb gazdaságának minősítették, sőt, ez a folyamat vezetett oda, hogy a forint elszakadt a térségi valutáktól, és egy ellenkező irányú, gyengülési spirálba került bele. Azt gondolom, hogy ennek következményeit tisztázni kell, mert ezek hosszú távon fognak kihatni.

Korrektül elmondta államtitkár úr, hogy úgy látszott, hogy 2011 első negyedében még van gazdasági növekedés. Emlékszem a számra, az első negyedévi szám 2,6 százalék volt. Ez nyilván 2010 következménye, hiszen január-február-márciusban új dolgok nem születtek, amelyek azonnal hatottak volna. De azok az intézkedések, amelyek a kormányváltástól levitték a magyar gazdaságot az akkor már stabilnak tűnő pályáról, már fél év, háromnegyed év csúszás után megjelentek, és már a második és a harmadik negyedévben gyakorlatilag recesszióba fordult a magyar gazdaság 2011-ben. Akkor lehetett azt mondani itt a vitákban, hogy ez nem így van, most már nem lehet mondani, mert itt van a zárszámadás, amiben ez egyébként tételesen szerepel. Nem csupán az, hogy a növekedés nem lehet 3 százalék, hanem csak 1,7 százalék, nem csupán az, hogy az államadósság szintje messze nem csökkent 73 százalékra, ami akkor tervezve volt, hanem maradt azon a 80,4 százalékos szinten, amibe 2010-ben volt, hanem az is, hogy mindennek a társadalmi következményei erőteljesen meglátszódtak. Ezt a zárszámadás nagyon pontosan leírja, kevesebb jutott 2011-ben anyasági ellátásokra, a családoknak, a gyermekek után járó támogatásokra, a szociális intézmények támogatására. Még a látszólagos lépéseknél is, mint a közmunka, világossá vált, hogy 60 ezerről 47 ezer forintra csökkent egy embernek juttatandó pénzt.

Tehát olyan folyamat indult el 2011-ben, amiről a zárszámadás kapcsán muszáj és szükséges is beszélni, mert nem lehet most már letagadni. Hát a NAV hozta nyilvánosságra, ott van a honlapon, lehet olvasni a 2011-es adóbevételekről szóló jelentést és a ma már közismertté vált tény, hogy a legtöbbet kereső száz ember családi adókedvezményként felvett 132 millió forintot. Miközben tényleg családok tízezrei nem tudták igénybe venni, mert nem volt olyan magas jövedelmük, a családi támogatást. Így maradt meg egyébként 112 milliárd forint a kasszában. Aki erre az adórendszerre azt mondja, hogy ez rendben van, az nem ezen a világon él. Ennek súlyos következményei vannak.

És nagyon korrektül az ÁSZ-jelentés külön kiemeli az Európai Unióval kapcsolatos kérdést is, nemcsak a pályázatok kockázatát. A 21,7 százalék nagyon magas kockázati probléma, hogy annyival kevesebb teljesült, mint amennyi tervezve volt. Na de hát kimondja a legfontosabb politikai tételt két számmal, a 913 milliárd forinttal és a 233 milliárd forinttal, hogy Magyarország 2011-ben azért, mert az Európai Unió tagja, 700 milliárd forint pluszhoz jutott. Az képviseli tehát a nemzeti érdeket, akkor ezt is ki kell mondani, aki az Európai Unióban képzeli el Magyarország jövőjét. Már csak a számok, már csak a hozzájárulás mértéke miatt is.

Én ezeknek a tényeknek az ismeretében nem tartom elfogadhatónak a zárszámadást, és nagyon súlyos következményekkel járó évnak tekintem 2011-et, még egyszer megismételve azt, amit az elején mondtam, áthúzódozó hatásai miatt, az idén történt dolgok miatt is, a realitások miatt is viszont most elkerülhetetlen, hogy egy alapjaiban új költségvetés készüljön 2013-ra, ami megváltoztatja ezt az egész helyzetet. Mert ma Magyarországot, hogy egy újság cikkben nemrég megjelent hasonlatot idézzek, komországból, amelyik Európa közepére igyekezett, és felzárkózni igyekezett, zsákországgá alakította ez a két év, olyanná, mint egy

zsáktelepülés, ahol apadó tőke, csökkenő munkalehetőségek, eláramló népesség és depresszió van. Ez a hasonlat, nagyon szomorúan kell kimondani, mindenkit arra kell késztesen, hogy ezen inkább változtatni kellene. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom aszót Ékes József képviselő úrnak.

ÉKES JÓZSEF (Fidesz): Köszönöm, elnök úr, a szót. Szekeres Imre képviselőtársammal ellentétben én is megpróbálom megfogalmazni azt, ami a 2010-2011-2012-es éveket jellemzi, jellemezte. Képviselőtársam is egészen biztosan tudatában van annak, hogy a 2010-es választásokig az akkori kormány 2008-tól hitelből finanszírozta az országot, és hitelből próbálta meg betömni a lyukakat. 2010-ben a betervezett 3-3,5 százalékos költségvetési hiánnyal szemben a választási fordulóra 7,5 százalékos költségvetési hiány állt volna elő, ha a mostani kormány nem teszi meg azokat a lépéseket, amelyekkel mégis csak sikerült 3 százalék alatt tartani a költségvetési hiányt. Majd összeraktunk egy olyan költségvetést, amely biztosíthatóvá tette a 2011-es év teljes költségvetési, államadóssági és belső költségvetési hiány 3 százalék alatti tartásának lehetőségét. Amit képviselőtársam elmondott, teljes egészében elfelejtette azt, hogy 2011-ben indultak meg a hitelfelvétel törlesztései. Ha jól emlékezem rá, csak 2011-ben 1300 milliárd forint kamatterhet kellett az országnak kinyögnie az önök által az előző időszakban felvett hitelekre. És ha most úgy gyorsan összeszámolom azt, amit államtitkár úr és az ÁSZ elnöke is elmondott, olyan nem várt terhelések érkeztek be a költségvetésbe, mint a megyei önkormányzatok 196 milliárd forintos hitelállományának átvétele, vagy a MÁV 50 milliárdja, vagy a Fejlesztési Bank 120 milliárdja. De ugyanígy mondanám a devizahitelek megsegítését célzó 52 milliárdot. Azt hiszem, ön is visszaemlékszik Draskovics pénzügyminiszter jótékony lépésére, amikor az áfa vissza nem térítésével sújtotta a vállalkozásokat, és 2011-ben ennek költségei is 200 milliárdot tettek ki.

Ön úgy fogalmazott, hogy 73 százalékra kellett volna csökkennie az államadósságnak. 2011-ben senki nem mondta, és 2010-ben sem mondta ezt. Nem emlékezem arra, hogy bárki is ezt mondta volna. Orbán Viktor a maga részéről miniszterelnökként úgy fogalmazott, hogy jó lenne, ha 2014-re a 73 százalékot el tudnánk érni. Én erre emlékezem. Az a baj, hogy amikor önök beszélnek munkanélküliségről, az 1 millió munkahelyről, akkor ezt 1 év alatt akarják követelni a kormánytól, de ez is úgy hangzott el a választásokkor és utána is, hogy 10 év alatt. Ha a számokkal játszunk, és a tényekre akarjuk alapozni az elmondottakat, akkor próbáljunk meg pontosan idézni személyektől és költségvetésekről. Valóban 81,4 százalékról 80,6 százalékra ment le az államadósság mértéke, de ha azokat a nem várt kiadásokat hozzárakom, amit a kormány az önök hagyatékaként kifizetett, akkor az nem 81,4, hanem durván 84 százalék. Ahhoz képest viszont, úgy érzem, nagyságrendekkel sikerült magát a költségvetési hiányt is csökkenteni, ezekkel a számokkal együtt.

Ha nézzük a fogyasztási oldalt, a fogyasztás csökkenését, 2006-2009 között, illetve 2010 elején hatalmas mértékű hitelfelvétellel éltek az állampolgárok, ez olyan 7 ezer milliárd környékén van. 2010 elején fordult át abba az állapotba, hogy csődhelyzetbe kerültek a hitelfelvevők. Itt kellett a kormánynak számos olyan intézkedést, lépést megtennie, amivel csökkenteni ennek a csődállománynak a nagyságrendjét. És ha fogyasztáscsökkenésről beszélünk, mindannyian nagyon jól tudjuk, hogy 2010-2011-ben váltak oly mértékűvé a hitelfelvételi árfolyamváltozások, amelynek alapján az állampolgárok nem fogyasztásra fordították megjelenő forrásait, hanem elsődlegesen a hiteltörlesztésre. Tehát amikor arról beszélünk, hogy fogyasztáscsökkenés van, akkor az a trend, hogy volt egyszer a hitelfelvételből fogyasztásnövekedés. De utána a begyűrűző problémák miatt elsődlegesen az állampolgároknak, a családoknak, az 1,1 millió hitelállománnyal rendelkező családot megszorozzuk hárommal, mert általában így szokás, akkor 3,3 millió ember sorsát az akkori

hitelfelvételek és az árfolyamváltozások tulajdonképpen meghatározták, és nem egy, nem két évre, hanem nagyon hosszú időszakra. A fogyasztáscsökkenésnek tehát ez az egyik alapvető tényezője.

De meg lehet nézni, hogy 2011-ben, de már 2010 második felében is egyfajta exportnövekedés indult meg Magyarországon, és az exportnövekedés tulajdonképpen máig is tart. Nem tudom, ön melyik újságot olvasta, de én a múlt héten olvastam egy olyan szaklapot, ami a gazdasági híradások környékén foglalja össze az európai beruházási tényeket, Magyarország ebből a szempontból nincs rossz helyen. Olyan 100 milliárd dollár környékén volt Magyarországon a beruházás, és beruházás tekinteti egyébként a különböző pénzügyi tranzakciókat is, ez 75 százalék, és 25 milliárd dollár nagyságrendben érkezett Magyarországra beruházás. Ha veszem a kínai-magyar kereskedelmi forgalom tényállását, az is megkétszereződött-megháromszorozódott a beruházások szempontjából, és az év végéig az idén is nagymértékben növekedni fog, és Magyarországot a közép-európai országok színterén a beruházás szempontjából a harmadik helyre teszi. Lengyelország egy kicsikét előrébb van tőlünk, de Szlovákiában például csökken a beruházásállomány, míg Magyarországon ebben az évben trendszerűen egyfajta erőteljesebb növekedés tapasztalható.

Tehát én is úgy tudok fogalmazni, hogy a 2011. évi zárszámadást ajánlom mindenkinek elfogadásra, mert olyan lépéssorozatot kellett végrehajtani a kormánynak, ami bőven az előző kormány sarának rendezését jelentette, a kockázatok átvállalásával történt meg a 2011-es év zárása. Ugyanígy lesz 2012-ben is szerintem, nem kell elsietni a költségvetés módosítását. Mert egészen biztos, hogy kis lépésekkel módosítunk majd, ami családon belül is előfordul, az önkormányzatoknál is előfordul elég sűrűn, ezért nem kell új költségvetés. A kormánynak az a helyes lépése, hogy ha valóban úgy készül fel egy időszakra, hogy képes átgondolni, átértékelni a költségvetési helyzetet, és adott esetben módosítani is.

A zárszámadást és az ÁSZ-jelentést is maximálisan tudom támogatni, hiszen számos olyan új elem lépett be a az Állami Számvevőszék tevékenységi körébe, amelyek 2010 vagy 2011 előtt nem tették lehetővé az Állami Számvevőszéknek az előzetes lépérendszerét, és számos olyan törvényt alkottunk, amelyekkel sokkal erőteljesebb hatásköröket adtunk az ÁSZ-nak. Ebből adódóan előzetes vizsgálatokat is végezhet, és ebben, ahogy elnök úr is elmondta, nem teljes a kép, mert vannak folyamatok, amelyeket majd később, amikor az ÁSZ által feltárt jelenségekre, hibákra a megfelelő választ az érintettek megadják, kiküszöbölik, akkor lehet teljes értékben megállapítást tenni. Hiszen az ÁSZ 2011 előtt általában utólagos mérleget készített és vizsgált, ma lehetősége van arra, hogy minden további nélkül előzetesen is egyfajta értékelést adjon. Tehát amikor ezek a negatív megfogalmazások benne rejlenek az ÁSZ jelentésében, akkor tulajdonképpen azok a törvénykezési eszközök kerültek megfogalmazásra, amelyekkel az ÁSZ-t felruházta a törvény, hogy sokkal sokrétűbben és átláthatóbban tudjon vizsgálni, a megfelelő lépéseket meg tudja tenni. Az esetleges negatív megfogalmazás sem a rosszindulat vagy nagyon rossz eljárás képét mutatja, hanem valóban az előzetes vizsgálatok ilyenén történő megjelenítése.

Bízom benne, hogy Magyarország 2012-es költségvetés is jót fog állni, és úgy fogja tudni zárni a kormány a költségvetési tevékenységét, hogy ezekkel az intézkedésekkel és a különböző pénzügyi lépésekkel abból a súlyos válságból, adósságszpirálból, amelybe a hitelfelvétellel az állam, az önkormányzatok és a lakosság belekerült, szép lassan kikerüljünk. Továbbá a korrupció erőteljes kiszűrését is szolgálják. Hiszen visszaemlékezünk arra, amikor önök a 2009-2010-es költségvetésbe úgy tettek be 1800 milliárd forintos bevételt, hogy annak fedezeti oldala abszolút nem is volt meg, az kellett volna behajtani annak idején a NAV-nak. Csak nagyon jól tudjuk, hogy azok a pénzek már akkor sem léteztek, mégis szerepeltek a költségvetésben.

Szekeres képviselőtársam is ebben a parlamentben nagyon sok költségvetést végigélt. És nagyon jól tudja, hogy az európai uniós trendek és az európai uniós recesszió

következtében azzal a teherrel, amelyet örökölt a jelenlegi kormány, egészen biztos, hogy sokkal nehezebben tud kijönni abból a spirálból, mint az az ország, amelynek adott esetben az államadóssága nem éri el az 50 százalékot, vagy egyáltalán olyan alacsony az államadóssága, hogy minden bevételt fejlesztésre és az állampolgárok jobb létére tud fordítani. Ma Magyarországon ez az időszak még nem mondható el, de egészen biztos, hogy ezekkel a lépésekkel és ezzel az intenzitással egy-két éven belül ebből a rossz helyzetből, abból a spirálból, amelyben önök hagyták ezt az országot, előbb-utóbb ki fog tudni kerülni.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Megadom a hozzászólás lehetőségét Vágó Gábor képviselő úrnak.

VÁGÓ GÁBOR (LMP): Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! (*Sic!*) A 2011-es év költségvetésével kapcsolatos zárszámadás nemcsak azért nem fogadható el, mert ebben az évben indította el a Fidesz gazdasági kormányzása a lefolyón, nemcsak azért nem fogadható el, mert ebben az évben gyorsult föl a társadalom kettészakadása, leginkább azért, mert egy olyan költségvetésről beszélünk, amely teljesen más képet mutat a végén, mint az elején. Hiszen a zárszámadás a költségvetés és általában a gazdaságpolitika jó lenyomata ez esetben is, pontos képet ad arról a felelőtlen megalapozatlan, kapkodó és követhetetlen kormányzati politikáról, amely 2011-ben indult el, és azóta csak kulminálódni látszik. 2011-ben itt beszéltünk több egyedi tételről, ezek az egyedi tételek korántsem voltak előre tervezve, ezeket az egyedi tételeket, ha előzetesen a kormányzat a költségvetés tervezésekor jelenti be, és így lehet számolni, ez a kiszámíthatóság felé tett lépés lett volna. A 2011-es év volt a kiszámíthatatlanság elindulásának éve. Ezért sem lehet elfogadni.

Itt államtitkár úr több ponton is ecsetelte ezeket az egyedi tételeket, én is ezekre térnék most ki röviden. Itt természetesen vannak a múlt hibáiból eredő tételek, mint az áfa-visszatérítés, viszont vannak olyan tételek is, amelyek ennek a kormányzatnak a döntései alapján alakultak ki. Ilyen például a MOL-pakett 498 milliárdos fölvásárlása. Ennek kapcsán nem csupán politikai, hanem egyszerű gazdasági és államháztartási érdekek is sérültek. Például, ha megnézzük, a társaság igazgatótanácsában eddig is volt a kormányzatnak szava, és inkább úgy tűnik, hogy ezzel a MOL-részvénypakett-vásárlással a kutyaszorítóban lévő orosz oligarchakörökhöz kapcsolódó Szurgutnak tett szívességet a kormány.

De az egyszeri tételek kapcsán a legnagyobb tétel a 2700 milliárdos magánnyugdíjpénztári vagyon. Ebből az eredeti ígéretekkel szemben csupán 1400 milliárd forint ment államadósság-csökkentésre, 95 milliárd forint központi költségvetési lyukainak befoltozására fordítódott, és 440 milliárd forintot a Nyugdíjbiztosítási Alapba helyeztek. Azonban az ÁSZ-jelentés is megállapította, hogy ezen tétel 89 milliárd forintos utolsó részletfizetését megelőzően sem az NGM, sem az NYREÁCSA irányító testülete nem vizsgálta a Nyugdíjbiztosítási Alap egyensúlyi helyzetét, különben kiderülhetett volna, hogy az utolsó tételre már nem is lett volna szükség az pozitív egyenleg fönntartása miatt, ezért az év végén visszautalásra került 69;8 milliárd forint, és így volt egy 2,1 milliárd forintos értékesítési veszteség. Ezt realizálni kellett.

Szó szerint idéznék az ÁSZ-jelentésből: „A veszteséggel járó értékesítések nem szolgálták az eszközök értékének védelmét, valamint nem feleltek meg az Áht. 91. § (1) bekezdése a) pontjának, amely a gazdaságosságról szól.” De több olyan tétel is volt, amit lehet, hogy mérete okán államtitkár úr nem említett, de véleményünk szerint egyik sem a magyar gazdaság előrelendítése irányába mutat. Ilyen a Rába Zrt. államosítása 88,1 milliárd forintért, az FTC stadion megvásárlása 5 milliárd forint értékben. Összességében levonható az a következtetés, hogy 2011-ben százmilliárdokban mérhető a felesleges, értelmetlen vagyongazdálkodási döntések értelme, értéke, több tízmilliárd forintos nagyságrendű a

konkrét vagyonszűkülés értéke. A 2011-es esztendő költségvetéséből egyértelműen kiviláglik, hogy a kormány rossz gazdája mind a nemzeti vagyonnak, mind a közpénzeknek.

Több olyan tétel is, amelyeket szakbizottságokban az LMP képviselői elmondtak. Én visszatérnék egy, szerintem idetartozó és súlyos ponthoz, ez pedig a kiszámíthatatlanság. Itt már említettem, és már el is hangzott kritikaként, a februári zárolások története. A februári zárolások kapcsán egyértelmű tervezési hiba világlik ki. Ha már februárban módosítani kell egy költségvetést, akkor az azt jelenti, hogy belátták már februárban, hogy decemberben óriási bakot lőttek. Sajnálatos módon a 2012-es költségvetés kapcsán sincs ez másképp, nagyon sok módosításon esik át a 2012-es költségvetés. Csak óva tudjuk inteni a kormányzatot, hogy ne kövesse el ezt a hibát halmozottan a 2013-as költségvetés kapcsán. Remélhetőleg valódi újratervezés történik majd 2013 kapcsán, és nem folytatódik az a folyamat, ami 2011-ben indult el. Ezért is gondoljuk azt, hogy a 2011-es költségvetés árszámadása elfogadhatatlan, hiszen itt indult el az a folyamat, aminek kapcsán Magyarország gazdaságpolitikai értelemben a hiteltelenség szinonimája lett. Ezért is kellett fordulni az IMF-hez, hiszen a hiteltelenség az, amit fedezni szeretnénk az IMF hitelességével.

De ki kell térnem az Állami Számvevőszék véleményére, csak, pozitív kritikát tudok ezzel kapcsolatban mondani, sokkal áttekinthetőbb volt a képviselők számára. Már nem lehetett olyan könnyen elveszni a számok tengerében, mint az előző év értékelése kapcsán. Köszönjük a munkát mindenkinek, államtitkár úrnak és elnök úrnak is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Megadom a szót Herman István képviselő úrnak.

HERMAN ISTVÁN ERVIN (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr, a szót. Bizonyára Szekeres úr, ha itt lenne a teremben, akkor egyetértene azzal a gondolattal, amit a történészek szoktak megfogalmazni, hogy a múlt gyökereiből táplálkozik a jövő, és annak a nemzetnek, amelyik nem ismeri a múltját, nem is lehet jövőképe. Tallózgassunk egy kicsikét a múltban! Nem kell nagyon mélyre és messzire visszalépnünk, elégséges, ha a Medgyessy-kormány regnálásának első időszakát vesszük górcső alá, amikor választási ígéretének megfelelően a közalkalmazottak, pedagógusok bérét úgymond rendezte. Úgy rendezte, hogy emögött nem volt meg a megfelelő gazdasági teljesítmény. Magyarul hitelből rendezte, amire egyébként Ékes képviselőtársam is utalt. Ennek a végeredménye az lett, hogy folyamatosan vonták kifelé a gazdaságból a tőkét, a pénzt, és az újratermelő-fejlesztő beruházások nem 2010-ben apadtak el, hanem már jóval előtte.

Az a magyar kis- és középvállalkozói réteg, amely a nemzet gerincét képezi, az otthonában majdhogynem másodosztályú állampolgárrá vált. Az a vállalkozói réteg, amely az összkalkalmazottak 74,1 százalékának teremt munkahelyet, az a kis- és középvállalkozói réteg, amely a nemzeti jövedelem 50 százalékát termeli meg ebben az országban, a perifériára szorult. Bekövetkezett 2007-2008, amikor már ezt a rendszert fenntartani csak külső forrásokkal lehetett. Ez a külső forrás pedig volt az IMF hitele, aminek a visszafizetési kötelezettsége 2011, 2012, 2013-ban keletkezett, a legnagyobb adósságszolgálat. 2010-ben, ha visszaemlékszünk rá, az újonnan megalakult kormány megkereste az Európai Unió pénzügyi vezetését, hogy az államháztartási hiányt 6 százalékban szeretné fenntartani. Egyébként a szocialista kormányzás az európai uniós tagságunk kezdetétől fogva egyetlen alkalommal sem tudta a hiánycélt tartani. Nekünk tartanunk kellett a 3 százalékot. Ez megint egy újabb pénzkivonás, ha úgy tetszik, a gazdaságból, amivel, úgy is mondhatnám, hogy folyamatosan sorvasztotta, nem a kormány, hanem a külső tényezők, amire most nem kíváncsi senki. Sőt, mi több, ellenzéki képviselőtársaink is azt hangsúlyozzák folyamatosan, hogy a költségvetés korrekcióra szorult. Én meg azt mondom, nagyon bölcsen és nagyon helyesen, mert nagy baj lett volna, ha ezek a korrekciók nem következnek be. Úgy tessenek szívesek

nézni ezeket a folyamatokat, a gazdaságokat, hogy ez egy mozgó céltábla. És ebben a mozgó céltáblába kell folyamatosan célba találni.

Úgy gondolom, hogy ennek a kormánynak a legnagyobb érdeme, hogy ilyen adósságszolgálattal, ilyen romeltakarítás mellett, mint amit tulajdonképpen az előző kormány hagyott ránk... Mert most egyszerre kell eltakarítani a romokat és egyszerre kell építkezni, bizonyára volt már mindenki abban a helyzetben, hogy a saját lakását lakva bővítette, tatarozta. Nem könnyű helyzet. Na, ebben a helyzetben van ez a kormány, amikor a romokat kell eltakarítani és közben építkezni. Nem állítom, hogy az építkezés közben nincsenek sérelmek, és emiatt feltétlenül szükségesek ezek a korrekciók.

Vágó képviselőtársamnak pedig csak annyira szeretnék reagálni, hogy egy erős állam tudja megvédeni az állampolgárait, tudja segíteni őket külső és belső tényezőktől. Gazdaság, árvíz, hadd ne soroljam föl ezeket a tételeket. Az, hogy a MOL visszakerült állami tulajdonba, egy stratégia. Bár ezek a stratégiai ágazatok ne kerültek volna állami tulajdonból külföldi tulajdonba. Iszonyú pénztömeget szivattyúznak ki az országból, ami szintén hiányzik ebből a gazdaságból a helytelen privatizáció következtében. Úgy is mondhatnánk, hogy a szegény Magyarország finanszírozza a gazdag Európát. Ezen a folyamaton változtatni kell, ehhez egy felelős kormányra van szükség. Ön a Rábát fölhozta példaként. A Rába a magyarországi gépgyártás egyik fellegvára volt, és nagyon-nagyon sok hazai beszállítói kört tudott mozgásban tartani.

és akkor most visszatérek arra a vállalkozói rétegre, amely ennek az országnak a gerincét alkotja. Nagyon sok ilyen gazdasági egységre van szükség, hogy a magyar kis- és középvállalkozók ne legyenek otthonukban másodosztályú állampolgárok. Ahhoz, hogy ezeket az adósságszolgálatokat teljesíteni tudja a kormány, amelyekre rákényszeríti a pénzvilág, amelyeket nem ez a kormány halmozott föl, legyen az az áfa-visszafizetés, legyen az az adósság visszafizetése, természetesen mind a gazdaságból, a fogyasztásból kerülnek kivonásra. Igazuk van, ez az oxigénpumpa hiányzik a gazdaságból, de egyszerre kell építkezni és romokat eltakarítani. Ezt kérem kellő tisztelettel figyelembe venni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Most egy talán szokatlan indítvánnyal fogok előállni, de vannak olyan kollégáink, akik nem hagyhatják el az örhelyüket a bizottsági ülés alatt, és igény lenne rá, hogy egy 5 perces technikai szünetet tartsunk. Mindenki megértését kérem. Köszönöm szépen. *(Rövid szünet.)*

Köszönöm a bizottság tagjainak türelmét, folytatjuk a bizottság ülését. Nyikos elnök úr jelezte, hogy hozzászólási szándéka van, ezért megadom a lehetőséget. Tessék, elnök úr!

DR. NYIKOS LÁSZLÓ (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. A Jobbik-frakció nevében szeretném az álláspontunkat, véleményünket kifejezni. Nem elsősorban a kormány által beterjesztett törvényjavaslathoz, illetve az azt szóban kiegészítő államtitkári expozéhoz szólok, mert azt gondolom, hogy a gazdaságpolitikai természetű kérdések már itt elég sok hangsúlyt kaptak az eddigi hozzászólásokban. Azért végül is ez a dokumentum pénzügyi beszámolóknak fogható fel, én legalábbis annak tekintem, mert az is, hasonlóképpen, mint egy gazdasági társaság, amikor benyújtja a pénzügyi teljesítéséről szólómérlegét, pénzforgalmi kimutatását és egyéb dokumentumait a tulajdonosnak, ennek analógiájára a kormány is benyújtja a parlamentnek az elmúlt évi gazdálkodásáról szóló számadását a hozzátartozó dokumentumokkal együtt. Úgy, ahogy a társasági, pénzügyi beszámolóról a hatályos törvény szerint független könyvvizsgálónak véleményt kell mondania, az Állami Számvevőszéknek is, mint az államháztartás ellenőrzéséért felelős intézménynek, a parlament pénzügyi ellenőrző szervének véleményt kell mondania a kormány által beterjesztett zárszámadásról.

Annyit azért mégis hozzátennék az államtitkár úr által mondottakhoz meg a gazdaságpolitikai kérdésekhez, hogy pusztán a gazdaságpolitikai célok teljesítése sem

sikerült. Azért mondjuk ki! Mondjuk ki, hogy a hiánycél, az első számú célja 2011-ben a jelenlegi kormánynak, annak ellenére is túlteljesült, mármint hogy több lett a hiány, hogy többször volt módosítás, többször emelte a lécet év közben a parlament a kormány kérésére, és még a legutolsó módosításhoz képest is nagyobb lett a hiány. Hogy mik ennek az okai, én nem kívánom firtatni, mert egyrészt volt róla szó, másrészt nem az a kérdés, hogy a gazdaságpolitikai eredmények vagy hiányosságok milyen mélységűek vagy jelentőségűek, hanem az a kérdés, hogy mindaz, ami le van írva a zárszámadásban, jogilag korrekt-e, és számviteli szempontból megfelel-e a hatályos számviteli törvényi elszámolási, beszámolási követelményeknek.

Tehát az egyik a hiánycél, a másik az államháztartás adóssága, ami szintén, ugye, több lett valamivel. Nem sokkal, de több lett. Jó, hogy ennek megint megvannak az okai, nem akarok erre kitérni, de azért említem meg, mert ez volt a két legjelentősebb gazdaságpolitikai cél, a hiány és az államháztartás adóssága, meg ez az ominózus ráta, az államháztartási hiány a GDP százalékában. Ez nagyon szerény mértékben kevesebb lett, de messze nem annyival, mint amennyivel a MOL-részvényvásárlás kapcsán lehetett volna, ha... Na, nem bonyolodom ebbe bele. Tehát a dolog lényege az, hogy ez a két fontos cél nem teljesült. Aztán be is fejezem a gazdaságpolitikai jellegű értékelést, mert itt végül is politikai döntés kérdése, és nyilván a kormánytöbbség el fogja fogadni ezt a beszámolót és ezzel együtt ezeket az alulteljesült vagy nem teljesült gazdaságpolitikai célokat is megértően fogja kezelni. Rendben van, ezt minden kormánytöbbség általában így szokta csinálni.

Azonban az érem másik oldala nevezetesen a pénzügyi beszámoló. Itt nagyon sok gondom van, itt elsősorban a számvevőszéki jelentéssel kapcsolatban mondok néhány dolgot. Hiszen nincs a birtokunkban az az egyértelműen megfogalmazott szakvélemény, aminek birtokában ez a grémium, ez a bizottság meg majd a parlament nyugodt szívvel fogadhatja el a zárszámadási törvényjavaslatot, illetve a kormány pénzügyi beszámolóját, mert az Állami Számvevőszék jelentése expressis verbis leírta azt, hogy ez a zárszámadás hű és valós képet fest a kormány gazdálkodásáról, az állam pénzügyi és vagyoni helyzetéről, és a beszámolóban nincs lényeges hiba. Nem azt kell leírni, hogy nincs benne hiba, mert hibamentes beszámoló nincs, a korszerű pénzügyi ellenőrzés nem is használja azt, hogy hibátlan, hanem azt használja, hogy nincs lényeges hiba. Ilyen véleménnyel nem találkozunk a Számvevőszék jelentésében.

Ezért kérdeztem meg elnök urat, hogy hogyan értendő az az ominózus mondat, hogy a feltárt hibák a zárszámadás megbízhatóságát nem befolyásolták. Mert nekem ez a mondat olyan, hogy „a királynőt megölni nem kell félnetek jó lesz”, satöbbi, ismerjük ezt a klasszikus mondatot. A megbízhatóságát nem befolyásolták. Akkor ez azt jelenti, hogy megbízható? Akkor ezt tetszett volna leírni, hogy ez a zárszámadás megbízható és valós képet fest az államháztartás pénzügyi és vagyoni helyzetéről. Pont. Akkor ez egy világos mondat. Ez nem egészen világos. Továbbá az sem világos, hogy a feltárt hibák. Azt elhiszem, hogy a feltárt hibáik nem befolyásolták a megbízhatóságot, de mennyi hibát tártak fel? Elnök úr azt mondja, hogy több esetben nem volt összhangban a jogszabályban foglaltakkal a teljesítés. Mi az, hogy több esetben? Itt, ugye, nem az a kérdés hogy hány esetben, hanem azok az esetek, amikor nem volt összhangban a jogszabályban foglaltakkal a teljesítés, lényeges problémákra utalnak, vagy nem lényegesekre? Mert ha nem lényeges, istenem, ember tervez, isten végez, hibát mindenki követ el. Mind mondtam el, egyetlen beszámolótól sem várható el a teljes hibátlanság, mert a lényeg az, hogy lényeges hiba van-e benne. Ez sem derül ki a számvevőszéki jelentésből.

Engedje meg, elnök úr, hogy én itt korigáljam az ön által mondottakat. Itt azt mondta, hogy néhány esetben volt korlátozó záradék. A 7. mellékletben, amiben arról adnak számot, hogy önálló ellenőrzési intézményekhez kapcsolódó audit volt, ebben összesen van három korlátozott és három elutasító vélemény. Tehát a megvizsgált intézményeknek majdnem fele

valamilyen gonddal küszködik. Fölmerül a kérdés, hogy vajon azoknak az intézményeknek a pénzügyi beszámolójában, amely intézményeket a Számvevőszék nem auditált, mennyi hiba lehet. Ha itt majdnem a fele ennek a tizenvalahány intézménynek korlátozó vagy elutasító minősítést kapott, nyilván nem lehet kivetíteni ezt az arányt a 700 fölötti központi költségvetési szervekre, a pontos számot a Magyar Államkincstár törzskönyvi nyilvántartása mutatja, az egytizedét vizsgálta durván az Állami Számvevőszék a központi költségvetési szervezeteknek, és az egytizednyi megvizsgált szervezet felénél tulajdonképpen lényeges hibákat talált. Hiszen a korlátozó vélemény azt jelenti, hogy lényeges hiba van a pénzügyi beszámolóban, vagy akkora hiba, hogy nem lehet elfogadni.

Nos tehát, ilyen és más problémák miatt ez az idézett mondat engem nem győz meg. Nem is, hogy nem győz meg, hanem nincs világosan rögzítve a számvevőszéki jelentésben az a minősítés, hogy a kormány beszámolója hű és valós képet fest-e a pénzügyi teljesítésről vagy nem, vagy korlátozott, vagy figyelemfelhívó. Tehát a szakmai szabályai szerint, ahogy ezt a szakmai szabályok előírják, ebben nincs benne. Így aztán a képviselő, jómagam is, olyan helyzetben van, hogy a hitére bízta magát. Nyilván a kormányoldal hisz a kormánynak, mert, mert... mert miért ne hinne. De ez nem hit kérdése, ez szakmai kérdés. Tehát bennem a kételkedés itt van. És nem feltétlenül azért, mert a kormány szándékosan csalt volna. Nem erről van szó. A korszerű pénzügyi ellenőrzés nemcsak azért ellenőriz, hogy hibákat találjon. Hibát mindenben lehet találni.

Hanem azért, hogy a menedzsment, tehát a pénzügyi menedzsment, a pénzügyi kormányzat tevékenységében lehetnek hibák akaratlanul. Ez előfordulhat. Ezek közül azokat, amelyek lényegesek, kellett volna föltérni a Számvevőszéknek. Rendkívül szerény mintát választott, összesen azt hiszem, 76 beszámolót minősített. Ez igen szerény szám. Főleg akkor, ha egy tíz évvel ezelőtti országgyűlési határozatra utalok, amit akkor az Országgyűlés egyhangúlag hozott, tehát önök, a Fidesz is ezt a gombot nyomta annak idején, miszerint az Állami Számvevőszéknek törekednie kell a financial audit, tehát a pénzügyi ellenőrzés irányába, tágítani azt a kört, amit a 2000-es évek elején elkezdett. Ezzel szemben itt egy helyben járás vagy inkább visszafelé menetelés. Olyannyira visszafelé menetelés, hogy az elnök úr a számvevőszéki éves értékelő jelentésében visszavonását javasolja ennek az országgyűlési határozatnak is más egyebek mellett, bár sok egyéb visszavonása, azt hiszem időszzerű, miközben nem vizsgálta meg, legalábbis nem látok ilyen vizsgálatot, hogy milyen megfontolások vannak emögött. A szakmai teljesítés nélkül ezt visszavonni nem biztos, hogy szerencsés ötlet volna.

Tehát nekem ilyen és még más egyéb szakmai gondjaim vannak. Elnök úr erénynek tünteti föl azt a tényt, hogy ez a jelentés sokkal rövidebb, mint a korábbiak voltak. Ez tény. Lehet, hogy előnyére változott a rövidülés, végül is ad absurdum, egy kétoldalas vagy annál rövidebb jelentés is elfogadható lenne, hiszen itt nem röffel mérjük ezeket a megállapításokat, ha ez a két oldal, vagy egy oldal vagy legalább fél oldal tartalmazná az ominózus minősítést. Ez olyan, kérem szépen, mint egy sorozáson, amikor a katonarvos megvizsgálja a sorköteles legényt, és utána beüti a pecsétet a katonakönyvbe, hogy fegyveres szolgálatra alkalmas vagy nem alkalmas. Ez a pecsét hiányzik ebből a jelentésből. És innentől kezdve a kormányoldal a hitére lesz utalva, higgye el, hogy ez egy jó beszámoló, korrekt, megbízható, rendben van, az ellenzék meg nyilván, ki ezért, ki azért, ezt nem fogja támogatni, mint elhangzott.

Én szakmai szempontból nem fogom tudni támogatni, mert nem kaptam olyan kapaszkodót a Számvevőszék részéről, ami nekem azt mondta volna, hogy igen, nyugodtan tessék ezt elfogadni, mert mind a jogi felelősséget megvizsgáltuk, mind a számviteli felelősséget, és mindkét szempontú felelősség rendben van a kormány részéről. Ugye, mert ezt a két dolgot kell vizsgálni a Számvevőszéknek a zárszámadásban, hogy jogilag rendben vannak-e a teljesítések, annyit költött-e a kormány, amennyit költhetett az előirányzatokhoz képest. Ugye, nem annyit költött, mert az előirányzatok 90 százaléka eltér a tervezettől. Ez

megint megszokott dolog, mert nem lehet pontosan ezt mindig teljesíteni. Vannak olyan területek, ahol forintra megegyezik, mit tudom én, a nemzetiségi önkormányzatoknak előirányzott támogatások forintra teljesültek, ez nem olyan fontos területe az államháztartásnak, de máshol szignifikáns eltérések vannak, és ott nincs minősítés a Számvevőszék részéről, hogy ezt jogosan tette a kormány. Például ez a bizonyos kifizetési tartalék vagy visszatartandó összeg, amit nem engedett kifizetni a kormány az ismert problémák miatt. Ez levezethető az államháztartási törvényből? Ez egy teljesen törvényes intézkedés volt a kormány részéről? ez vitatható. Én magam vitatom szakmailag, hogy ez a maradványtartási kötelezettség mint előírás az államháztartási törvényből levezethető-e vagy sem. De tudomásul vettem volna, ha ezt és más hasonló lépéseket, intézkedéseket a Számvevőszék minősít, és azt mondja, hogy a jogi felelősséget vizsgálta, és megállapította, hogy jogilag itt semmiféle törvénysértés nem történt.

És hasonlóképpen és talán még fontosabb a számviteli felelősség. Tehát, hogy stimmelnek-e az elszámolás az egyetemes számviteli elvek szerint történt-e ezeknek a könyvvezetése, a beszámolóképzés maga. És ha ez is rendben van, akkor tessék nyilatkozni ország-világ előtt, hogy megfelelnek a törvényes és a szakmai követelményeknek, és ne utaljunk ilyen eufemizmussal arra, hogy ha akarom vemhes, ha akarom, nem. Az idézett mondatot nem akarom ismét idézni.

És végül szeretném megemlíteni azt a hiányosságot, ez a kormánynak is szól, sőt, a kormánynak elsősorban, hogy változatlanul nincs országleltár, változatlanul hiányzik az a vagyonszámvetés, amit most már a kormány a saját határidejéhez képest sem volt képes megcsináltatni. 2011 végére ígérte, most sincs kész, és ilyen értelemben is hiányosnak mondható a beszámoló maga. Hiszen lényeges információkról nem tájékoztatja a parlamentet, a szakmai közvéleményt, az adófizetőket. Mindezek miatt a Jobbik frakciója nem tudja támogatni a zárszámadás általános vitára bocsátását sem és magát az elfogadását sem. Köszönöm szépen.

Az előterjesztők reflexiói

ELNÖK: Köszönöm szépen elnök úr hozzászólását. További hozzászólási szándékot nem látok, ezért a vita lezárásaképpen megadom a válaszadás lehetőségét a kormány és az ÁSZ képviselőjének. Engedjék meg, hogy először Domokos elnök úrnak adjam meg a szót, végezetül a kormány képviselőjének helyettes államtitkár úrnak. Tessék, elnök úr!

DOMOKOS LÁSZLÓ, az Állami Számvevőszék elnöke: Köszönöm szépen. Először is meg szeretném köszönni a képviselők véleményét, észrevételeit is. Vannak olyan területek, amelyek, úgy gondolom, joggal elégedetlenséggel kell hogy eltöltsenek bennünket is. Azt gondolom, elég világosan rámutattunk erre az elszámolásokkal kapcsolatos kérdésekben. Nyilvánvalóan ezt lehet tovább bővíteni, ez szándékunkban is áll. Föl szeretném hívni Nyikos László elnök úr figyelmét, hogy az országgyűlési határozattal összhangban van az, hogy kiszélesítettük a lefedettség körét. Hogy 2010 előtt mi történt, azt valóban lehet értékelni, meg azt is természetesen, hogy a '90-es években mi történt. Hiszen akkor még financial audit sem volt, és úgy értékelt hosszú évekig, amikor az államadósság elég nagymértékben növekedett, és akkor is megszavazták a költségvetést, és az Állami Számvevőszék támogatta is ebben az Országgyűlés munkáját.

Hogy mi a lényeges és nem lényeges hiba, azt gondolom, nem kell szakmailag elmagyaráznom. Természetesen vannak kisebb tételű intézmények, amelyekre utaltam is. A belügyi tárca 36 intézményét, illetve további hét fejezeti kört ellenőriztünk. Ez nyilván pluszinformációkat adott, de a lefedettségi körben nem okozott a lényegesség küszöbét meghaladó elutasításra vagy korlátozásra okot. De nyilván megvan egyenként a nyilatkozat,

ami valóban, ahogy elmondta képviselő úr, nem fedí le az összes intézményt, de ez nem is lehet cél. A lefedettség tágítása viszont indokolt.

Szerintem van egy alapvető megközelítésbeli probléma. Ez nem gazdasági társaság. Azért a magyar költségvetésnél, aki vállalati szférából jön, annál értem, hogy ezt a megközelítést hozza, hogy hogyan működik ott egy eredményszemléletű mérleg, vagyonszámla, a profitról szóló beszámoló, felügyelőbizottsági beszámoló. Sokszor ezt hallottuk is, volt olyan miniszterelnök vagy miniszter, aki arról szólt, hogy az ország egy gazdasági társaság. És sajnos vagy szerencsére nem egészen erről van szó, hiszen itt közfeladatok ellátásáról van szó, és egészen más, makrogazdasági összefüggésű keretrendszert fog át a GDP közel felében ez a költségvetés, amit bemutat. Tehát ez egyedi minden szempontból. De én egyetértek azzal, hogy jó lenne, ha közelítenénk egy zárt, költséghelyeket is bemutató, számvitelileg korrektebb és Nyugat-Európában, az angolszász országokban már évtizedek óta megjelent tendenciához. Ezzel szeretnék majd jelentkezni is, ha már a kérdés felvetődött, jeleznék, hogy mi határozottan az eredményszemlélet irányába való lépést ajánlunk. Szeretnénk megközelíteni ezt.

Tudjuk, hogy ezt nem lehet egy országgyűlési határozattal elintézni. Ez hatalmas gondolkodásmódbeli átállás kérdése. Hiszen ma azért az a tapasztalatunk, hogy kevés olyan költségvetési sor van, ami elvágólag pont annyi, amennyi beterveznek. Sőt, jellemző inkább az, hogy valamennyivel eltér. Mi szívesen látjuk, ha már a költségvetés egyensúlyáért közösen érzünk felelősséget, hogy kevesebb. Tehát amikor tudjuk, hogy mekkora kockázatot hordoz a hiány túllövése, túlhaladása, akkor igazából, még ha nem is pont annyi, amennyit tervezett, de ha kevesebb, mint amennyit erre szántak, a költségvetési bizottságban föl hívtuk a figyelmet, hogy kedves képviselők, a kiadási sorok több mint 50 százaléka felülről nyitott, nincs igazából teteje, nincs kerete, ha úgy tetszik. Bizony, amikor a kormány arról beszél, hogy a feladatfinanszírozásra át kell térni, akkor mi azt mondjuk, hogy és a keretfinanszírozásra, a keretgazdálkodásra, hogy úgy mondjam. A kettő együtt értelmezhető. Természetesen fontosak a feladatok, de tudjuk, hogy a pénzügyi korlátaink nagyon kemények.

Pont ebben a teremben és ebben a Házban sokszor úgy érzik a képviselők, hogy ez nem az ő első számú problémájuk. Szerintem most ezért rendkívül fontos, hogy ezen keretek között merre haladnak a trendek, van-e adósságcsökkentés, lehetséges-e hiány legalább a maastrichti kritériumok közötti tartása. Aminek persze a részletkérdéseit vizsgálni nem árt. Azt gondolom, államtitkár úrnak vissza tudom igazolni, hogy igen, mi is ezt látjuk, hogy egy pozitív, 4,3 százalékos ESA'95-ös hiány van. Tudjuk, hogy ennek nem kell feltétlenül örülni, de ilyenre nem volt példa eddig. Van nagyon sok speciális tényező, és az egész trendet kell együtt figyelni. Nem véletlenül, a Széll Kálmán-terv arányos intézkedéseit is fókuszba helyeztük, hogy érzékelhető legyen, milyen strukturális váltások zajlanak le a költségvetés fő soraiban.

Hogy mi szerint végeztük el a minősítést? Mi ezt a bevezetőben mindig le szoktuk írni, most csak egy bekezdést idézek innen. Nem kívántam a szóbeli kiegészítéssel fölülírni a saját jelentésünket, és nem is kívántam minden jogszabályi pontját idézni, hiszen az messze vezetett volna, de az ellenőrzés célját csak elmondom. „...annak az értékelése volt, hogy az államháztartás 18. §-ában foglalt rendelkezések értelmében a költségvetés végrehajtásáról a besorolási rendnek megfelelően készített zárszámadás valamennyi bevételről és kiadásról elszámolt-e. Ennek keretében az ÁSZ ellenőrizte az egyes központi költségvetési szervek és fejezeti kezelésű előirányzatok elemi beszámolóinak, valamint a központi költségvetés közvetlen bevételeinek és kiadásainak megbízhatóságát, az elszámolások szabályszerűségét.” Tehát azt tudom mondani, hogy a fennálló jogszabályi keretek között értékeltük a zárszámadás törvényjavaslatát.

A konkrét maradványtartásra vonatkozó kérdést joggal föl lehet vetni, mi vizsgáltuk és fontos, hiszen évről évre ismétlődő problémakör ez vagy gyakorlat. Egyébként a tervezéssel

és az éven belüli módosításokkal kapcsolatban, nem véletlenül, egy külön jelentésünk foglalkozik. De azért itt, ha fölvetődött szeretnék válaszolni. A kormány saját hatáskörében, ahogy az Országgyűlés az államháztartási törvényben erre felhatalmazást adott a korábbi években is, most is, megtette ezeket a zárolásokat, illetve a kormány hatáskörén kívüli szervezetek esetében a költségvetési törvény év közbeni módosításával tavaly teremtette meg a jogi alapját. Ha az a kérdés, hogy ez jogilag helyénvaló volt-e, akkor azt kell mondanunk, hogy igen. Ha minden ilyen tételnél azt kérdeznék a képviselők, hogy mondjuk el, hogy igen-e, amit nem említettünk meg külön, azokat vagy megvizsgáltuk, és tudunk rá válaszolni, vagy pedig nem vizsgáltuk meg, hiszen nem teljes körű a vizsgált. Akkor nem tudnék válaszolni, de ebben az ügyben, ha ez külön aggodalmat vetett föl, természetesen ezt a kiegészítést el tudom mondani.

A képviselők másik fele szerintem joggal azt a gazdaságpolitikai kérdéskört kezdte körüljárni, hogy mi az egyes költségvetési évek következménye. Hogyan épül egyik év a másikra, hogyan hat egymásra, Ezért külön szeretném föl hívni a figyelmet egy jelentésünkre. Eddig ezt nem tettem meg, ezért emelem most ki. Bár politikai vitákban nem akarok részt venni, de valóban számvevőszéki elnökként is hosszú ideje izgatott az a kérdéskör, hogy milyen éven túli kötelezettségvállalásokkal, milyen örökségekkel kell számolni, mi a mozgástere a költségvetésnek. Ez az 1294-es jelentés az államháztartás központi alrendszerének adóssága és éven túli kötelezettségvállalásának ellenőrzéséről, amely augusztus 23-án jelent meg és a honlapról letölthető. Ez rávilágít arra, hogy nyilván egy évet nem lehet teljesen objektíven értékelni, és ehhez szerintem adalékot tud adni, hogy 2012-re, 2013-ra, 2014-re, egészen 2037-ig milyen különböző adósságok vannak betáblázva, ha úgy tetszik, számszerűsítve a költségvetésben. Ezt számba vettük.

Egyébként az a rossz hírünk, hogy sajnos nem számolt be a kormány, nincs együtt, ha úgy tetszik ez az adat. Tehát szerintem ebből a szempontból ez egy rendező elvként jelenik meg. Ott az a javaslatunk, hogy meg kellene jelennie. Ahogy egyébként egyetértek azzal is, hogy az országleltárnak is meg kellene jelennie. Ez nem teszi teljes körűvé természetesen az igényeink szerinti eljárást, de törvényszerűen van megfogalmazva. Jelenleg az Áht.-ből kikerült az éven túli kötelezettségek bemutatása, ezt kifogásoljuk is. De most nem annak a jelentésnek a beszámolója van, csak itt több képviselő is az éven túli hatásokról beszélt. Azért nem foglalkoztunk vele konkrétan ebben a jelentésben. Majd az expozéban valószínűleg érdemes lesz és kell is ezzel foglalkozni, mert a költségvetés nem önmagában értelmezhető, hiszen vannak előzményei, és természetesen vannak éveken át ható, további hatásai is.

Azokat a megjegyzéseket külön köszönöm, hogy ezt visszaigazolta, hogy olvashatóbbá próbáltuk tenni, és ez a törekvés találkozott a képviselői igényekkel. A múlt év egyik tanulsága volt, hogy a tartalmi kérdések mellett, ha nem muszáj, ne a formális kérdések kerüljenek föl. Ennek próbáltunk eleget tenni. Nem mondom, hogy ez a végső állapot, igyekszünk előrelépni ezekben a kérdésekben a továbbiakban is. Én nem mennék bele további részletkérdésekbe, talán ezek voltak a hangsúlyosak. Köszönöm Szekeres Imre, Ékes József és Vágó Gábor észrevételeit, Herman István megnyilvánulását. Minden véleményt igyekszünk a napi munkánkban felhasználni, és igyekszünk hozzájárulni a színes, szakmai, tényeken alapuló vitához, hogy ezeki tartalmi háttérét az Állami Számvevőszék jelentése biztosítsa. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen elnök úr válaszát. Megadom a lehetőséget Banai Péter helyettes államtitkár úrnak

BANAI PÉTER BENŐ (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen, alelnök úr. Tisztelt Bizottság! Én is először köszönöm a pozitív észrevételeket, illetőleg a jobbító kritikákat. Ezzel együtt engedjék meg, hogy néhány pontra reagáljak az elhangzott vitából.

Szekeres Imre miniszter úr fölvetette első ponton, hogy a költségvetés rosszul tervezett volt, hiszen már februárban már megbukott. Vágó Gábor is azt mondta, hogy kiszámíthatatlan volt a költségvetés, egyértelmű tervezési hibáról beszélt. Én tisztelettel kérem a tisztelt bizottsági tagokat, hogy nézzük meg a 2011-es költségvetési törvényjavaslatról folytatott vita jegyzőkönyvét. Ebben a teremben együtt ültünk Domokos elnök úrral, Simor elnök úrral, Kopits György úrral, a Költségvetési Tanács elnökével, és mindnyájan azt mondták, hogy a költségvetés tartható, reális, sőt, emlékeztetnék arra, hogy Kopits elnök úr 3 százaléknál kisebb költségvetési hiányt prognosztizált 2011-re. Tehát abszolút konszenzus volt abban, hogy a hiánycél elérhető, a makrogazdasági pálya reális. Ezért említettem, hogy februárban is a Magyar Nemzeti Bank még 3,1 százalékos növekedést prognosztizált nyilvános dokumentumában. Ezek lekövethetők.

Ezek után, azt gondolom, a lehető legóvatosabban volt megtervezve a költségvetés, és valóban, év közben voltak olyan folyamatok, amelyekre a kormánynak reagálni kellett. Abban a kérdésben, hogy egy februári reakció szükséges-e és időszerű-e, abszolút osztom Herman István képviselő úr véleményét, hogy jobb beavatkozni, mint semmit sem cselekedni. A kormány két ütemben avatkozott be. Februárban kezdeményezett egy zárolást, illetőleg szeptemberben egy újabb intézkedést. Ezek nélkül az európai uniós módszertan szerinti hiányunk nem hiány, hanem többlet lett volna, nem 4,3, hanem 3 százalék környékén. Tehát nagyon jelentős érdemi beavatkozás volt. Azt gondolom, időszerű volt már februárban cselekedni. És nemcsak zárolásra került sor, hanem intézkedési terveket kellett készíteni az intézményeknek arra, hogy a kisebb összegből hogyan gazdálkodnak. Az intézkedési tervek beszámolóját egyébként a tisztelt bizottság részére is megküldtük. Tehát azt gondolom, hogy helyes lépés volt időben reagálni, mert volt idejük az intézményeknek arra, hogy alkalmazkodjanak a szűkebb költségvetési lehetőségekhez.

Szekeres miniszter úr azt említette, hogy az államháztartás helyzete nem volt stabil, akár finanszírozási problémák is fölmerülhettek volna, hiszen az adóbsorolásunk változott, ahogy említette, bővli kategóriába kerültünk. Azért arra emlékeztetnék mindenkit, hogy valóban, Magyarország besorolása is változott, de egész Európa besorolása is változott. Én értéknek tekintem azt, hogy akkor, amikor, Görögországot már nem is említve, Portugália, Írország külső segílyre szorult, amikor arról beszélünk, hogy eurózóna tagok, Spanyolország, Olaszország vajon tudják-e finanszírozni az államháztartásukat, 2011-ben végig stabil volt a magyar államháztartás finanszírozása. Értelemszerűen a hozamok fölfelé mentek, ebben kétségtelenül igaza van mindenkinek, de kérem, nézzük meg azt, hogy az európai hozamszintek hogyan alakultak. A hozamszintek vagy az árfolyam elszakadása az európai folyamatoktól annak köszönhető, és itt nem elszakadásról beszélek, hanem nagyobb reagálásról, nagyobb kockázatfelár-növekedésről és árfolyamgyengülésről, tehát ez az eltérés annak köszönhető, hogy Magyarország devizában eladósodott, és nemcsak az állam adósodott el, hanem a teljes lakosság, a vállalati szféra is. Tehát rendkívül kitettek vagyunk, a reálfolyamatokban pedig egy kicsit nyitott ország vagyunk. Tehát, ha megnézzük az év közbeni folyamatokat, azt látjuk, hogy egy szlovák, egy lengyel, egy belga kockázati felár, vagy adott esetben a zónán kívüli országok árfolyama minden rezgésre reagált. Vagyis a beavatkozások a külső folyamatokból adódtak.

Ami a belső tételeket illeti, Szekeres miniszter úr ugyan nincs itt, de kiemelte a bruttó állóeszköz-felhalmozás csökkenését. Azt gondolom, voltak olyan kormányzati intézkedések, amelyek a víz felett tartották a belső fogyasztást. Említettem, hogy a háztartások fogyasztása 0,2 százalékkal növekedett. Ebben a környezetben is növekedett a foglalkoztatás 2011-ben, és külön fölhívom arra a figyelmet, hogy a reálkeresetek éves szinten 5,8 százalékkal növekedtek. Ez egy óriási érték, ebben szerepet látszott az egykulcsos adórendszer kiteljesedése, vagy az, hogy a reálhozam kifizetése került, ami 200 milliárdos plusz vásárlóerőt jelentett. A belső folyamatok mellett a külső tényezők, a tervhez képest sokkal

jobb folyó fizetési mérleg alakulása, az export bővülése az importot jóval meghaladó mértékben, azt mutatja, hogy a magyar gazdaság versenyképes volt. Hiszen ezért tudta elérni ezt a jelentős fizetésimérleg-többletet.

Szekeres miniszter úr még kiemelte azt, hogy egyes támogatások csökkentek, itt a gyermekekhez kapcsolódó anyasági támogatásokat említette. Ahol nominális csökkenés volt, ott értelemszerűen a gyerekszámából fakadó normatív jellegű kiadások csökkentéséről lehet szó. Épp a már sokat említett családi adókedvezmény 2011-ben 180 milliárd forint többletet jelentett a családok számára. És nem negatív irányú változás volt, mert a gyés, a gyed a két év után három évre került kiterjesztésre. Tehát én itt pozitív változásokat látok.

Vágó Gábor képviselő úrnak ismét megköszönve a pozitív szavakat és jobbító kritikákat is, azt kell mondjam, hogy a MOL-részvények vásárlása jogilag nem egy egyoldalú kormányügylet volt, hanem országgyűlési határozat szólt a MOL-részvények megvásárlásáról. Tartalmilag pedig egy stratégiai, hosszú távon az energiaszektort meghatározó olyan részesedés visszavásárlására került sor, amivel a menedzsment is egyetértett, és ismereteim szerint korábbi kormányok is próbálkoztak vele.

A magánnyugdíj rendszer átalakítása kapcsán mekkora összeg ment adósságtörlesztésre? A vonatkozó törvény azt mondja, hogy a magán-nyugdíjpénztári vagy a visszalépők eszközeinek felhasználása két célt szolgálhat, az egyik a költségvetési törvényben megjelölt kiadások finanszírozása, a másik pedig az adósságcsökkentés. Ami az első célt illeti, a 2011-es költségvetési törvény 528,8 milliárd forint olyan bevétellel számolt, amely két kiadási jogcímen nyugdíj- vagy nyugdíj jellegű kiadásokat finanszíroz. Ehhez képest a tényleges beutalás 459 milliárd forint volt, tehát közel 70 milliárd forinttal kisebb összegre volt szükség azért, mert a Nyugdíjbiztosítási Alap e nélkül a tétel nélkül is nullszaldóval zárt, tehát nem volt szükség a nyugdíjak kiadásának finanszírozására mintegy 70 milliárd forintos összegben. Ez az összeg az államadósságot csökkenti. Amire képviselő úr utalt, a közvetlen azonnali adósságcsökkenés a magán-nyugdíjpénztári tagok visszahozott vagyonából az állampapírokban meglévő rész, ami azonnal bevonásra került. A többi, a részvényekben, kötvényekben lévő rész az értékesítés után kerül adósságcsökkentésre. Itt pedig az ÁSZ megállapítását illetően igen, ezeken az eszközökön 3 százalékos értékcsökkenés realizálódott. Az Országgyűlés részére benyújtott jelentés azt mutatja, hogy a 2011-es tőzsdei folyamatok függvényében jó szám, a magánnyugdíjpénztárnál sokkal nagyobb volt az értékvesztés ezeken a papírokon. És ha azt is hozzáteszem, hogy ezzel az államadósságot tudtuk csökkenteni, és a már említett, igen drága finanszírozás miatt nem volt szükség plusz adósságmegújításra vagy új papírok kibocsátására, akkor azt gondolom, árnyalja a képet az, hogy mekkora veszteség volt ténylegesen az eszközök értékesítésén.

A harmadik dolog, amit képviselő úr itt említett, a Rába megvásárlása. Herman képviselő úr is felhívta a figyelmet arra, hogy itt is egy jelentős potenciállal bíró és nagy hagyományokkal rendelkező cég megvásárlásáról volt szó, amelynek költségvetési vonatkozásban nincs egyenlegrontó hatása, hiszen, hasonlóan a MOL-vásárláshoz a részvényvásárlásokat nem kellett kiadásokat elszámolni, éppen azért, mert egy jól prosperáló cég megvásárlásáról volt szó.

A hiteltelenség és az IMF-ügyletek kapcsán pedig említettem, hogy milyen országoknak van megállapodásuk. Még egy országot említenék, Lengyelországnak biztonsági megállapodása van az IMF-fel, annak a Lengyelországnak, amelynek óriási belső piaca van, növekedése van és nálunk jóval kisebb államadóssága, a lakossági eladósodottságáról már nem is kell beszéljek. Azt gondolom, hogy ebben az európai környezetben olyan országoknak is jó eszköz lehet egy védőháló, amelyek egyébként a magyar államháztartásnál vagy magyar gazdaságnál jobb mutatókkal rendelkeznek.

Végül egy rövid észrevétel Nyikos László elnök úr megjegyzései kapcsán. A hiánycél teljesülésének tekintetében igyekeztünk bemutatni a pénzforgalmi és az európai uniós

módszertan szerinti hiánycél. Az eredeti 2,94 százalékos uniós módszertan szerinti hiánycél meglátásunk szerint az évközi egyszeri tételek nélkül teljesült. Ami pedig a pénzforgalmi hiánycél illeti, például a MOL-részvények vásárlása vagy az államadósság átvállalása miatt törvényileg módosított számokhoz képest látunk teljesülést, ahol egy nagy eltérés van, a negatív áfaítélet bevételekiesése. Enélkül egyébként azt is elmondhatnám, hogy a helyi önkormányzatok nélküli hiánycél sokkal jobb lett, int a tervezett.

Ami pedig az országleltárt illeti, csak megerősíteni tudom azt az elnök úr által fölvetett és Domokos elnök úr által is támogatott szándékot, hogy szükség van egy jól működő országleltárra. Már 2010-ben külön kormányhatározat született erről. A cél az, hogy egy nyilvános, mindenki számára megismerhető, átfogó országleltár készüljön. Ez ügyben, úgy tudom, Németh Lászlóné miniszter asszony külön levélben tájékoztatta elnök urat a folyamatokról és arról, hogy milyen intézkedések történtek az országleltár mindenki számára történő megismerhetősége érdekében. Köszönöm szépen.

Döntés a törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságáról

ELNÖK: Köszönöm szépen helyettes államtitkár úr válaszát a vitában elhangzottakra. A napirendi pont tárgyalását lezárom, határozathozatal következik.

Tisztelt Bizottság! A zárszámadási törvényjavaslat általános vitára való alkalmasságáról szavazunk. Aki ezt támogatja, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 18 igen szavazattal a bizottság támogatta. Ellenpróbát is kérek! Három. Tartózkodás? Nem volt ilyen. Tehát három tartózkodás mellett fogadta el a bizottság.

A többségi előadó szerepét én vállalnám magamra, a kisebbségi vélemény ismertetését illetően pedig úgy tudom, hogy az ellenzéki pártok megosztanák egymás között az időt, tehát Vágó Gábor, Szekeres Imre és Nyikos László is kíván ilyen véleményt megfogalmazni. Értelemszerűen ezt a lehetőséget megkapják majd.

Tisztelt Elnök Úr! Helyettes Államtitkár Úr! Köszönjük szépen, hogy részt vettek ebben a hosszú vitában, és megosztották velünk gondolataikat, további jó munkát, jó napot kívánok.

A munkahelyvédelmi akciótervben foglaltak megvalósítása érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslathoz benyújtott kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása

Tisztelt Bizottság! A 3. napirendi pontunkká vált a munkahelyvédelmi akciótervben foglaltak megvalósítása érdekében szükséges törvények módosításáról szóló törvényjavaslat vitáját kezdjük meg. Kapcsolódó módosító javaslatok nem érkeztek a törvényjavaslathoz, azonban előttünk van az a módosító javaslat, amelyet, ha a bizottság támogat, majd bizottsági módosító javaslatként fogunk betérjeszteni. Tisztelettel köszöntöm ennek a napirendi pontnak a tárgyalásánál Balog Ádám helyettes államtitkár urat és munkatársát. Én máris megadnám a lehetőséget, hogy számunkra foglalja össze ezt a bizottsági módosító indítványt. Tessék, helyettes államtitkár úr!

DR. BALOG ÁDÁM (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen, alelnök úr. Tisztelt Bizottság! A munkahelyvédelmi akciótervben megfogalmazottakhoz szükséges törvények két részletben kerültek benyújtásra. Az első az, ami a kapcsolódó szociális hozzájárulásról és egyéb adókról szóló törvényeket módosítja az akciótervben megfogalmazottak megvalósulása érdekében. Itt gyakorlatilag két fontos ponton módosulna a törvény. Egyrészt a 25 év alatti pályakezdő fiatalok, akik legfeljebb 180 napja vannak állásban, megkapnák a gyestről, gyedről visszatérő kismamákhöz és a tartós álláskeresői

státusban lévőkhez hasonlóan a teljes szociális és szakképzési hozzájárulásra vonatkozó mentességet havi 100 ezer forintig.

A másik módosulás, amit ez az előterjesztés tartalmaz, hogy a közmunkát vállalókat ne érje hátrányos megkülönböztetés. Ezért a közfoglalkoztatotti státusban eltöltött idő lényegében nem számítana a jogosultság kiszámításakor. Azaz, ha valaki például 3 hónapig munkanélküli volt, majd bármennyi időt közmunkában töltött, majd 3 hónapig megint munkanélküli volt, ugyanúgy jogosult az alacsonyabb szociális és szakképzési hozzájárulásra, mint az, aki folyamatosan volt munkanélküli. Vagy máshogy, ha 6 hónapig munkanélküli volt, és közmunkásként majd másként helyezkedik el, rá is vonatkozik ez a kedvező adózási lehetőség.

Még a pénzforgalmi áfánál egyértelművé tettünk néhány kérdést, jelesül azt, hogy az 500 ezer euró 125 millió forint. Sok ember számára kérdésként merült fel. Illetve egyértelművé tettük azt, hogy az, aki befogad egy ilyen számlát, ugyanúgy, mint aki kiadja a számlát, csak akkor fizeti meg az áfát, amikor a pénz átutalásra kerül. A kifizető is csak akkor vonhatja le, amikor kifizeti ezt a számlát. Ezek a legfontosabb módosítások.

ELNÖK: Köszönöm szépen, helyettes államtitkár úr. Kérdések és vélemények következhetnek a bizottság tagjai részéről. *(Nincs jelentkező.)* Tekintettel arra, hogy erre nem látok jelentkezési szándékot, lezárom a napirendi pont vitáját. Szavazunk arról, hogy a bizottság támogatja-e az előttünk fekvő bizottsági módosító indítvány benyújtását. Kérem, jelezzék, ki az, aki támogatja! *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 16-an támogatják, tehát a többség megvan. Ki van ellene? Nincs ilyen. Tartózkodás? Kettő.

A napirendi pont lezárása

Ezt a napirendi pontunkat ezzel le is zártuk.

A kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvényjavaslathoz benyújtott kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása

Rátérhetünk a 4. napirendi pontunk tárgyalására, a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló törvényjavaslatra. Itt a kapcsolódó módosító javaslatokról tárgyalnánk, ha ilyenek érkeztek volna, azonban ilyen nem érkezett. Viszont előttünk fekszik szintén egy bizottsági módosító javaslat. Ezzel kapcsolatban is kérem Balog Ádám helyettes államtitkár urat, hogy foglalja össze nekünk az ebben szereplő javaslatokat.

DR. BALOG ÁDÁM (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. A két új adófajta kapcsán szeretném jelezni, hogy számos egyeztetést folytattunk az érintett gazdasági szervezetekkel, kamarákkal, szakmai, azaz pénzügyi, számviteli szervezetekkel a nyár folyamán, és gyakorlatilag ezekből a konzultációkból alakult ki egy pár olyan téma, amit most javaslunk átvezetésre. A kisadózó vállalkozások tételes adójánál a legfontosabb kérdés, ami a parlamenti vitában is fölmerült, a számla levonhatóságával kapcsolatos kérdés. Itt elfogadtuk azt az igényt, hogy a levonhatóság, bár mindenki által elismert módon érthető volt a javaslatban, máshogy kellene megoldani, ugyanis jelentősen korlátozná az adó alkalmazhatóságát. Így a levonhatóságot nem korlátozza, illetve a korlátozását törli ez a javaslat, és beépít egy olyan adminisztratív megoldást, ami szerint az 1 millió forint éves szinten meghaladó tranzakciók esetében, magyarul, ha egy eladó és egy vevő viszonylatában éves szinten az 1 millió forint meghaladja a tranzakciók összértéke, akkor ezt jelezni kell év végén az adóhatóságnak. Ez nem jelent egyből semmilyen retorziót, ez egy adatgyűjtés. És ha ebből úgy látja az adóhatóság, hogy probléma van, akkor lépni tud.

A másik adminisztrációs jellegű, bár szubjektívebb módosulás az, hogy beillesztettünk a törvénybe egy munkaviszonytól való elhatárolás című fejezetet, ami lényegében bemutatja

azt, hogy mik azok az ismérvek, amelyek alapján nem munkaviszony egyértelműen egy ilyen kisadózó és egy nagyobb vállalat kapcsolata. Ez igazából iránymutatásnak is tekinthető, de azért egy pár konkrétumot megfogalmazó jogszabályhelyről van szó, például a tevékenység végzésének helye a kisadózó birtokában áll, akkor feltehető, hogy nem munkaviszonyként végzi vagy a tevékenységet nem kizárólag személyesen végzi. Ez megint csak egy azt elősegítő rendelkezés, hogy ne legyen visszaélés az adóval. Ezt azzal kell szembeállítani, hogy óriási könnyebbséget javasunk a levonhatóság miatt

Emellett további kisebb módosítások is vannak. Itt a kisadózó fogalmát kellett pontosítani, ugyanis nemcsak a személyesen közreműködő tagok, hanem a vezető tisztségviselők és a megbízással működő tagok is idetartoznak. Elfogadtunk olyan jellegű pontosító, javító szándékú észrevételeket is, amelyek arra vonatkoznak, hogy ha valaki táppénzbe kerül túlságosan sokáig, az álláspontunk szerint ez 30 napon túli keresőképtelenséget jelent, akkor ideiglenesen ne kelljen megfizetnie ezt az adót. Kicsit szigorításnak tekinthető, bár hangsúlyoznám, hogy ezt is szakmai szervezetek, gazdasági érdekszervezetek javasolták, hogy az 500 ezer forintos köztartozási limitet, amikor kikerül az adózó ebből a körből, vigyük le 100 ezer forintra. Szintén egy egyszerűsítési, de szerintem lényeges javaslat, mivel az iparüzési adónál igényelték még sokan, hogy ott is legyen egyszerű megoldás az adófizetésre, éves szinten 2,5 milliós adóalapot lehet vélelmezni, lehet az választani, hogy ennyi adó után adózik az adott településen, jellemzően 2 százalékkal számítva ez 50 ezer forint/évet jelent. Véleményünk szerint ez méltányos adó. Persze, lehet választani a mostani szabályozást is.

A kisvállalati adóval kapcsolatban is merültek fel módosítási igények. Ezek számossága kevesebb, ugyanakkor azért itt is meg kell említenem legalább két dolgot. Az egyik az, hogy igényként merült fel a veszteség elhatárolásának lehetősége. Nagyon fontos szempont a vállalkozásoknál, ha egy adott évben beruház, akkor felmerül a sok-sok költség, és ezt a későbbiekben is szeretné elismertetni. Erre van a normál rendszerben az értékcsökkenés vagy a társasági adóban a veszteségelhatárolás. Mi egy nagyon egyszerű javaslatot tettünk a kormány részéről a nyár folyamán. Ez arról szólt, hogy csak az adott évet nézem, mindent szembeállítok mindennel, és ha nagyon negatív, nem kell adót fizetni, de ez nem vihető át a következő évekre. Ezt a szervezetek kifogásolták, ezért lehetővé tettük a veszteségelhatárolást és a következő években való felhasználását. Ugyanakkor ezzel szembeállítva az adóalap meghatározásánál egy kicsit másképp kellett eljárni. Tehát a veszteség elhatárolható, a következő 10 évben egyenlő részeltben felhasználható a nyereség jellegű adóalappal szemben, új beruházás esetén viszont az adóalap minden részével szemben elhatárolható, és a következő egy évben akár már egy az egyben felhasználható, akár a munkabér adóterheivel szemben is. Ezzel is próbáljuk ösztönözni az új beruházások létrejöttét.

Ezzel párhuzamosan az adóelőleg-szabályok és a feltöltési szabályok is módosultak. A részletekbe nem mennék bele, a lényeg az, hogy a feltöltési kötelezettséget kifogásolták a vállalkozások, ez egy nehéz adminisztrációs teher december 20-án kiszámítani, hogy mennyi lesz az adó az év végén, hiszen még le sem zárta a könyveit. Erre nem lesz szükség, nagyobb vállalkozásoknak havonta, a kisebbeknek negyedévente, az áfa rendszeréhez hasonlóan lehet az előleget bevallani, és ez gyakorlatilag nagyjából fel is fogja tölteni a bér- és adókötelezettségre az adó megfizetését. Itt is számos technikai részlet van még, amelyekbe most nem mennék bele. Egy fontos nem egyértelműen pozitív módosítás van, hogy az egészségügyi hozzájárulás megfizetése alól nem lenne mentessége a vállalkozás tulajdonosának. Ezt azért javasoljuk, mert az eho az osztalék után a vállalkozó tulajdonos által megfizetendő adó, éves szinten ráadásul maximálva is van, tehát nem egy nagyon jelentős teher, ugyanakkor az egész adórendszerre, pláne a változásokkal együtt már sokkal inkább a vállalkozás mint gazdasági egység adóira vonatkozik, szakmailag nagyon nehéz ezt a kettőt

együtt kezelni, jelentősége pedig, úgy érezzük, hogy a sok-sok pozitív változással együtt nem jelentős.

Ezen túl még azt szeretném kérni, hogy a 13., illetve a 30. §-nál egy olyan mondatrészt, hogy a továbbiakban a paragrafusok számozása értelemszerűen változik, jegyzőkönyvben rögzítsük, mert ez kimaradt. Ez majd így kerülne be a továbbiakban a parlamenthez. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen helyettes államtitkár úr ismertetését is, és ez a módosítás is nagyon fontos a jegyzőkönyv számára. Még egy dologra szeretném helyettes államtitkár úr figyelmét felhívni és egyben állásfoglalását is kérni. Ezen napirendi pont keretében van egy másik bizottsági módosító indítvány, amelyet egy gyors áttekintés után úgy ítélek meg, hogy némileg konkurál azzal a módosítással, amit államtitkár úr is ismertetett. Ezzel kapcsolatban, ha állást tudna számunkra foglalni, akkor segítené a munkánkat. Köszönöm szépen.

DR. BALOG ÁDÁM (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr, a szót. Megvizsgáltuk ezt a módosító javaslatot is, ez valóban némileg fedi a másik javaslatot, ugyanakkor van egy olyan részlet benne, ez az adóévben felmerült költségek maximum 5 százalékát meghaladóan lehetne kisadózónak megbízást adni. Valamint itt az egyéb technikai módosítások is vannak, amelyek miatt támogatjuk ennek elfogadását.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Valamennyi kételyt a tekintetben, hogy a kormány, illetve a minisztérium támogatja-e az előttünk fekvő bizottsági módosító javaslatokat eloszlattott. A vitában hozzászólási szándékot nem láttam, ezért lezárom a tárgyalást, és együtt szavazunk erről a két csomagról. Ki az, aki ezeket támogatja? Kérem, kézfeltartással jelezze! (*Szavazás.*) Tizenhat igen. Ellenzavazat? Egy. Tartózkodás? Egy. Tehát a bizottság támogatta ezeket a javaslatokat.

A napirendi pont lezárása

Köszönöm szépen, helyettes államtitkár úr munkáját, további jó napot kívánok.

Az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslathoz benyújtott módosító javaslatok megvitatása

Rátérhetünk az 5. napirendi pontunk tárgyalására, az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslatra. Tisztelettel köszöntöm a minisztérium munkatársait, akiket arra kérek, hogy majd mutatkozzanak be számunkra és a jegyzőkönyv számára. Ezen napirendi pont keretében valóban vannak módosító indítványok. Ezeknek a támogatásáról kell döntenünk. Először kérdezem a minisztérium képviselőit, tekintettel arra, hogy kormánypárti képviselő, Herman István valamennyi benyújtója. Ha együttesen nyilatkoznának ezekről, akkor az gyorsítaná a munkánkat. Tessék, megadom a lehetőséget!

GORDOS JÓZSEF (Nemzetgazdasági Minisztérium): Gordos József vagyok, az NGM szabályozási főosztályának helyettes vezetője. Támogatjuk a benyújtott módosító javaslatokat a tárca nevében.

ELNÖK: Köszönöm szépen, főosztályvezető-helyettes úr. A Herman-féle javaslat néhány pontja felveti a házszabályszerűség kérdését, amiben állást kell foglalnunk. Akkor ismertetem azokat a pontokat, amelyekkel kapcsolatban majd állást foglalunk a házszabályszerűséget illetően. Ezzel kapcsolatban külön kiképném a minisztérium képviselőinek véleményét, hogy kívánnak-e állást foglalni ezeknek a pontoknak a

házsabályszerűségét illetően. Ezek az 1., a 4., a 9., a 11., a 24. és a 26. pontok. Ezeknek a pontoknak a házsabályszerűségével kapcsolatban kívánnak-e valamilyen álláspontot kialakítani számunkra?

GORDOS JÓZSEF (Nemzetgazdasági Minisztérium): Mindezen módosító javaslatokat fontosnak és jelentősnek tartjuk, a házsabályszerűséggel kapcsolatban a megítélésünk az, hogy elfogadhatónak tartjuk ilyen szempontból is.

ELNÖK: Köszönöm szépen az állásfoglalásukat. Akkor ebben a kérdésben a bizottságnak döntenie kell. Az általam ismertetett pontok házsabályszerűségével kapcsolatban foglalunk állást. Ki az, aki úgy ítéli meg, hogy ezek házsabályszerűek. Kérem, kézfeltartással jelezzék! (Szavazás.) Megállapítom, hogy 16 igen szavazattal, 2 tartózkodás mellett foglalt így állást a bizottság.

Így aztán visszatérhetünk ahhoz a szavazási metódushoz, miszerint együtt szavazunk valamennyi módosító indítványról. Kérdezem, ki támogatja ezeket? (Szavazás.) Tizenhat igen szavazattal, két tartózkodás mellett a bizottság támogatja.

A napirendi pont lezárása

Köszönöm szépen a minisztérium képviselőinek segítségét, munkáját, ezt a napirendi pontunkat is lezárjuk.

A Magyarország stabilitásáról szóló törvény módosításáról szóló törvényjavaslat zárószavazásának előkészítésére módosító javaslat benyújtásának kezdeményezése

Rátérhetünk a bizottsági ülés elején felvett napirendi pontok tárgyalására. A 6. napirendi pontunk a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításáról szóló, T/7669. számú törvényjavaslatra. Ezzel kapcsolatban képviselőtársaim reményeim szerint megkapták a módosításokat. miután már az előadói asztalnál helyet foglalt Banai Péter helyettes államtitkár úr és munkatársa, máris megadnám a lehetőséget, hogy számunkra egy rövid összefoglalást adjon. Tessék, helyettes államtitkár úr!

BANAI PÉTER BENŐ (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen, alelnök úr. Tisztelt Bizottság! Tavaszi Zsolt főosztályvezető úrral együtt igyekszünk ismertetni a javaslatokat. Két javaslat benyújtására kerülhet sor a tisztelt bizottság döntése esetén. Az egyik az államháztartási törvény módosítására tesz javaslatot, a másik pedig Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló törvény módosítását fogalmazza meg.

Az államháztartási törvény módosításának célja az, hogy jól meghatározott esetekben lehetővé váljon a költségvetési törvényjavaslat főösszegeinek módosítása, az első szakasz tárgyalása, vagyis a főösszegekről való döntés után is. Ezek a jól körülhatárolt esetek 3 pontban kerültek felsorolásra. Az egyik pont egy már jelenleg is a jogrendben lévő lehetőség beemelése az államháztartási törvénybe, a stabilitási törvény szerint ugyanis abban az esetben, ha egy költségvetési törvényjavaslat zárószavazása előtt a Költségvetési Tanács azt állapítaná meg, hogy a törvény nem felel meg az adósság szabálynak, vagyis a törvény elfogadása nem eredményezné az államadósság csökkenését, akkor főösszegeket is érintő módosító javaslatot köteles a kormány az Országgyűlés elé terjeszteni. Tehát ez már egy meglévő lehetőség.

Itt az államháztartási törvényben egy technikai módosításra kerül sor, a stabilitási törvény ezen rendelkezésére utal vissza a törvényjavaslat 22. § új (8) bekezdésének a) pontjában a javaslat.

A b) pontban szintén egy speciális körülmény kerül megfogalmazásra. Az esetben, ha a főösszegek országgyűlési jóváhagyása után, de a zárószavazás előtt nemzetközi szervezettel történő megállapodásból, szerződésből fakad főösszeg-módosítási kötelezettség, akkor szintén

módosító javaslattal lehetőség nyílik a főösszeg módosítására. Egyszerűen fogalmazva, például a 2013-as költségvetésnél a főösszegekről a tisztelt Országgyűlés döntött, de ha a tárgyalások eredményeképp szükségessé válik a 2013. évi költségvetés főösszegeinek módosítása, akkor a javaslat erre egyértelmű jogi lehetőséget teremt.

Végül a harmadik jól meghatározott eset mintaként veszi az alaptörvény átmeneti rendelkezésében lévő azon szabályt, amely az Alkotmánybíróság, az Európai Unió Bírósága vagy más bíróság, jogalkalmazó szerv döntése esetén tenné szükségessé főösszeg módosítását. Egy példánál maradva, ha a főösszegek jóváhagyását követően az Európai Bíróság döntéséből fakadóan szükségessé válna a főösszeg módosítása, akkor ez szintén lehetővé válik a megfogalmazott javaslat alapján. Mindezeket, ezt a három jól körülhatárolt elemet, amelyek már most is a jogrend részei, de nem az államháztartási törvényben, speciális módosítási lehetőséget fogalmazza meg az államháztartási törvény.

És kvázi ezen módosítással összhangban a stabilitási törvénynek pedig egy külön beadványban egy olyan módosítása fogalmazódik meg, amely a Költségvetési Tanács eljárásáról szól. Vagyis minden főösszeget érintő módosítás esetén a Költségvetési Tanácsnak nyilatkoznia kell arról, hogy az alaptörvényben előírt adósságcsökkenés megvalósul-e vagy sem. A benyújtott javaslatok, illetőleg a tisztelt bizottság által benyújtásra javasolt indítványok ezeket a célokat fogalmazzák meg. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen helyettes államtitkár úrnak a kiegészítést. Kérdést, hozzászólási szándékot nem látok. Akkor az előttünk lévő és megismert bizottsági módosító indítvány elfogadásáról szavazunk. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 16 igen szavazat és 2 tartózkodás mellett a bizottság támogatta.

A napirendi pont lezárása

Köszönöm szépen, helyettes államtitkár úr a segítségét, egész napos munkáját. További jó munkát kívánok.

A Magyarország 2013. évi központi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat zárószavazásának előkészítésére módosító javaslat benyújtásának kezdeményezése

El kezdjük tárgyalni a 7. napirendi pontunkat, a Magyarország 2013. évi központi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslatot, T/7677. számmal. Ehhez is előttünk fekszik az a módosítás, amelyet kiosztottak kollégáim. Ennek a módosításnak a tartalmát helyettes államtitkár úr az imént ismertette. Tekintettel arra, hogy külön napirendi pont keretében foglalunk erről állást, azt gondolom, most külön kell szavaznunk azzal együtt, hogy a tartalmát megismertük az imént.

Ehhez van-e kérdés vagy észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* Nincs, akkor szavazunk. Ki az, aki ennek benyújtását támogatja? Kérem, kézfeltartással jelezzék! *(Szavazás.)* Köszönöm, megállapítom, hogy 16 igen szavazattal, 12 tartózkodás mellett a bizottság támogatta.

A napirendi pont lezárása

Tisztelt Bizottság! Ennek a napirendi pontnak a tárgyalását is lezárom.

Az ülés bezárása

Az utolsó napirendi pontunk, az egyebek következhet abban az esetben, ha képviselőtársaim közül bárkinek volna mondanivalója. *(Nincs jelentkező.)* Nincs. Akkor lezárom a mai bizottsági ülésünket. Mindenkinek köszönöm szépen na kitartó munkáját, és jó utat kívánok hazafelé, a hétre még jó munkát. Köszönöm szépen.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 23 perc.)

Dr. Puskás Imre
a bizottság alelnöke

Jegyzőkönyvvezető: Csoknyay Edit